

NÉMET NYELV

Vizsgakatalógus
az állami érettségi vizsgához
a 2026/2027-es tanévben

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

VIZSGAKATALÓGUS **AZ ÁLLAMI ÉRETTSÉGI VIZSGÁHOZ** 2026/2027-ES
NÉMET NYELV

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

TARTALOM

BEVEZETŐ	5
1. EMELT SZINTŰ VIZSGA	8
1.1. VIZSGATERÜLETEK	8
1.2. OKTATÁSI EREDMÉNYCÉLOK	8
1.2.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG	8
1.2.2. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG	9
1.2.3. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG	10
1.3. A VIZSGA FELÉPÍTÉSE	11
1.3.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG	11
1.3.2. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG	13
1.3.3. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG	14
1.4. A VIZSGA TECHNIKAI LEÍRÁSA	15
1.4.1. A VIZSGA IDŐTARTAMA	15
1.4.2. A VIZSGA KÜLALAKJA ÉS MEGOLDÁSI MÓDJA	15
1.4.3. ESZKÖZÖK	16
1.5. AZ ÉRTÉKELÉS LEÍRÁSA	17
1.5.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	17
1.5.2. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	17
1.5.3. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	18
1.6. PÉLDAFELADATOK	22
1.6.1. ÖSSZEKÖTŐS PÉLDAFELADAT	22
1.6.2. TÖBBSZÖRÖS VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGŰ PÉLDAFELADAT	24
1.6.3. KOMBINÁLT ÖSSZEKÖTŐS ÉS KIEGÉSZÍTENDŐ PÉLDAFELADAT	27
1.6.4. KOMBINÁLT TÖBBSZÖRÖS VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGŰ ÉS ÖSSZEKÖTŐS PÉLDAFELADAT	28
1.6.5. KOMBINÁLT ÖSSZEKÖTŐS ÉS KIEGÉSZÍTENDŐ PÉLDAFELADAT	30
1.6.6. ESSZÉ TÍPUSÚ PÉLDAFELADAT	31
1.7. FELKÉSZÜLÉS A VIZSGÁRA	32
1.7.1. FELKÉSZÜLÉS AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGRE	32
1.7.2. FELKÉSZÜLÉS A HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉGRE	34
1.7.3. FELKÉSZÜLÉS AZ ÍRÁS VIZSGAEGYSÉGRE	35
1.7.4. UTASÍTÁSOK ÉS FELKÉSZÜLÉS AZ ÍROTT SZÖVEGALKOTÁSHOZ EMELT SZINTEN	37
1.7.5. PÉLDA ÍROTT SZÖVEG ÉRTÉKELÉSÉRE EMELT SZINTEN	40

2. ALAP SZÍNTŰ VIZSGA	42
2.1. VIZSGATERÜLETEK	42
2.2. OKTATÁSI EREDMÉNYCÉLOK	42
2.2.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG	42
2.2.2. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG	43
2.2.3. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG	44
2.3. A VIZSGA FELÉPÍTÉSE	45
2.3.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG	45
2.3.2. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG	47
2.3.3. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG	48
2.4. A VIZSGA TECHNIKAI LEÍRÁSA	49
2.4.1. A VIZSGA IDŐTARTAMA	49
2.4.2. A VIZSGA KÜLALAKJA ÉS MEGOLDÁSI MÓDJA	49
2.4.3. ESZKÖZÖK	50
2.5. AZ ÉRTÉKELÉS LEÍRÁSA	51
2.5.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	51
2.5.2. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	51
2.5.3. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	53
2.6. PÉLDAFELADATOK	54
2.6.1. ÖSSZEKÖTŐS PÉLDAFELADAT	54
2.6.2. TÖBBSZÖRÖS VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGŰ PÉLDAFELADAT	55
2.6.3. KOMBINÁLT ÖSSZEKÖTŐS ÉS KIEGÉSZÍTENDŐ PÉLDAFELADAT	57
2.6.4. KOMBINÁLT ÖSSZEKÖTŐS ÉS KIEGÉSZÍTENDŐ PÉLDAFELADAT	58
2.6.5. KOMBINÁLT ÖSSZEKÖTŐS ÉS KIEGÉSZÍTENDŐ PÉLDAFELADAT	60
2.6.6. ÍRÁSBELI SZÖVEGALKOTÁSI PÉLDAFELADAT ALAPSZINTEN	61
2.7. FELKÉSZÜLÉS A VIZSGÁRA	62
2.7.1. FELKÉSZÜLÉS AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGRE	62
2.7.2. FELKÉSZÜLÉS AZ ÍRÁS VIZSGAEGYSÉGRE	64
2.7.3. UTASÍTÁSOK ÉS FELKÉSZÜLÉS AZ ÍROTT SZÖVEGALKOTÁSRA ALAP SZINTEN	65
2.7.4. PÉLDA ALAP SZINTEN ÍROTT SZÖVEG ÉRTÉKELÉSÉRE	68
2.7.5. FELKÉSZÜLÉS A HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉGRE	70
3. KIEGÉSZÍTŐK	72
3.1. NYELVTANI TARTALMAK LEÍRÁSA EMELT SZÍNTŰ VIZSGÁHOZ	72
3.2. NYELVI TARTALMAK LEÍRÁSA ALAPSZÍNTŰ VIZSGÁHOZ	76

BEVEZETŐ

Az állami érettségi vizsga vizsgakatalógusa Német nyelvből a vizsga alapidokumentuma, amely leírja és elmagyarázza a vizsgázás és a tudásértékelés érvényes kritériumait és módjait emelt és alap szinten a 2026/2027-es tanévben. Összhangban a Német nyelv tantárgyra vonatkozó Kurrikulummal az általános iskolákban és a gimnáziumokban¹ (a szöveg további részében: tantárgyi kurrikulum), és mindenekelőtt, vizsgázók számára készült az állami érettségi vizsgára való felkészülés céljából.

Állami érettségi vizsgát tenni Német nyelvből lehet kötelező vagy, választott tantárgyként mindkét szinten. Az alapszintű vizsga az alapvető nyelvi ismereteket és képességeket, az emelt szintű vizsga pedig azokat a nyelvi ismereteket és képességeket vizsgálja, amelyek a továbbtanulás szempontjából fontosak olyan oktatási területeken, amelyekben az emelt szintű kommunikációs nyelvi kompetencia szükséges.

Vizsgacélok

A tantárgyi kurrikulum szerint a német nyelv tanulása és tanítása a tanulók felkészítésére irányul, hogy képesek legyenek különböző helyzetekben az önálló kommunikációra. A német nyelv elsajátításával a tanulók interkulturális kommunikációs kompetenciát is fejlesztenek, amely a más kultúrák megértése és tisztelete, valamint a kulturális sokszínűség tisztelete mellett magában foglalja a saját kultúra megismerését is, amely hozzájárul a tanulók személyes és társadalmi fejlődéséhez.

Ösztönzéssel a személyes potenciál aktiválására, a különböző tudásforrások önálló és kritikus felhasználására és a hatékony tanulási stratégiák alkalmazására a tanulónak alapot nyújt saját tanulása önálló irányításához, és ezzel a hatékony egész életen át tartó tanulásra is.²

Német nyelvből az állami érettségi vizsga alapcélja ellenőrizni a nyelv önálló és pontos használatát a kommunikációs helyzetekben. Kiindulva abból a felismerésből, hogy a nyelv kommunikációs eszköz, a vizsga ellenőrzi a megértési, kifejezési és használati képességét a nyelvnek, mint rendszernek.

Az emelt szintű vizsga Német nyelvből összhangban van az általános, klasszikus, természettudományi-matematika, természettudományi és nyelvi tagozatos gimnáziumok tantárgyi kurrikulumának eredménycéljaival 1-től a 4. osztályig (9. – 12. év tanulás).³

¹ NN, 7/19. (22. 1. 2019.) száma (Elektronikus forrás)

² A tantárgyi kurrikulum A fejezete. A tárgy célja és leírása [elektronikus forrás].

³ Az eddig lefolytatott állami érettségi vizsgák alapján és a tantárgyi kurrikulum eredménycéljai alapján becsléssel megállapításra került, hogy az emelt szintű vizsga megfelel a Közös Európai Referenciakeret a nyelvekre: tanulás, tanítás, értékelés, B2 szintjének. (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.).

A alap szintű vizsga Német nyelvből összhangban van az általános, klasszikus, természettudományi-matematika és természettudományi tagozatos gimnáziumok tantárgyi kurikulumának eredménycéljaival 1-től a 4. osztályig (1. – 4. év tanulás).⁴

A szakközépiskolát végző tanulók, ha szeretnék letenni az emelt szintű vizsgát, nekik bővíteni kell megszerzett tudásukat a gimnáziumi program tartalmával, használva a kötelező irodalmat. A gimnáziumi program igényességében, azaz bizonyos nyelvi tartalmak (nyelvtani és lexikális szerkezetek) elsajátításában különbözik. Be kell vonni a bizonyos további szövegtípusokat (cikket, beszámolókat stb.) is, és rendszeresen bővíteni kell az általános témákkal kapcsolatos szókincset.

A *Kiegészítő* fejezetben meg vannak jelölve azok a nyelvtani szerkezetek, amelyeket a szakközépiskolából jövő vizsgázóknak kiegészítésként kell elsajátítaniuk ahhoz, hogy emelt szinten a vizsgát sikeresen letegyék. A emelt és az alap szintű mintavizsgák a vizsgázónak⁵ érthető betekintést nyújtanak a vizsgák tartalmi és alaki különbségeibe ezeken a szinteken.

A vizsgázóktól az elvárt nyelvi kompetenciák emelt szinten szisztematikus folyamatos gyakorlással és kiegészítő tanórákon az ismeretek alkalmazásával és intenzív egyéni munkával sajátíthatók el.

Javasolt a kiegészítő tanórák száma 35 órától (szálloda-turisztikai és közgazdasági iskolákban) a négyéves műszaki szakképzőiskolákban (egészségügyi, villamos, gépészeti stb.) 70 óráig terjedően.

A vizsgakatalógus három részre van felosztva. Az első két rész a szintekre vonatkozik, és hét fejezetet tartalmaz:

1. Vizsgaterületek
2. Oktatási eredménycélok
3. A vizsga felépítése
4. A vizsga technikai leírása
5. Az értékelés leírása
6. Példafeladatok
7. Felkészülés a vizsgára.

Az első és a második fejezetben azt írja le, mi a követelmény a vizsgán. Az első fejezetben fel vannak sorolva a vizsgaterületek, a másodikban pedig a vizsgaterületekre vonatkozó oktatási eredménycélok⁶ illetve vizsgázó által elsajátítandó kulcsfontosságú ismeretek és készségek.

⁴ Az eddig lefolytatott állami érettségi vizsgák alapján és a tantárgyi kurikulum eredménycéljai alapján becsléssel megállapításra került, hogy az alapszintű vizsga megfelel a Közös Európai Referenciakeret a nyelvekre: tanulás, tanítás, értékelés, A2 szintjének+ ZEROJ kiegészítés (v. <https://rm.coe.int/16802fc1bf>).

⁵ A vizsgakatalógusban szereplő „vizsgázó” és a tantárgyi kurikulumban a „tanuló” kifejezés magában foglalja a nemek közötti különbséget, és mind a vizsgázó nőkre, mind a vizsgázó férfiakra, azaz tanuló lányokra is és tanuló fiúkra is vonatkozik.

⁶ A tantárgyi kurikulumból átvett oktatási eredménycélokban nyelvi korrekciók készültek a horvát standard nyelv normáinak megfelelően.

A harmadik, negyedik és ötödik fejezet ismerteti a vizsgázás módját, a vizsga felépítését, alakját, példafeladatokat, szövegtípusokat, a kiinduló szövegekhez kapcsolódó feladatok számát, megoldási módját és vizsgaegységek értékelését, a vizsgaegységek részarányát a vizsgában és az írott szöveg értékelésének kritériumait. Leírja az értékelési pontskálákat és a magyarázatot az alkalmazásukra.

A hatodik fejezet példafeladatokat mutat be részletes magyarázattal, a hetedik fejezet pedig ismerteti, hogyan készülhetnek fel a vizsgázók a sikeres vizsgatételre.

A szintek áttekintése után következik a harmadik rész a Kiegészítők. Ebben a részben le vannak írva a nyelvi tartalmak mindegyik szintre.

1. EMELT SZINTŰ VIZSGA

1.1. VIZSGATERÜLETEK

A tantárgyi kurrikulum, amellyel a vizsgakatalógus összhangban van, a következő területek szerint épült fel: *Kommunikációs nyelvi kompetencia*, *Interkulturális kommunikációs kompetencia* és *Önállóság a nyelv elsajátításában*. Mindhárom terület kiegyensúlyozott felépítését alkotja a Német nyelv teljes tantárgyi kurrikulumának és az oktatási eredménycélok kiindulópontjai, amelyek ellenőrzése Német nyelvből az állami érettségi vizsgával történik.

Német nyelvből az emelt szintű állami érettségi vizsgával ellenőrzésre kerül a Német nyelv tantárgy kurrikuluma szerinti kommunikációs kompetencia az általános, klasszikus, természettudományi-matematikai, természettudományi és nyelvi tagozatos gimnáziumok részére a német nyelv tanulásának folytatásához (tizenkettő év) három nyelvi tevékenységben, azaz részterületen: olvasás, hallgatás és írás. Ennek megfelelően Német nyelvből a vizsga három vizsgaegységből áll: *Olvasás*, *Hallgatás* és *Írás*.

1.2. OKTATÁSI EREDMÉNYCÉLOK

Ebben a fejezetben mindegyik nyelvi tevékenységre le vannak írva az oktatási eredménycélok a tantárgyi kurrikulum *Nyelvi kommunikációs kompetencia* területből. Az *Interkulturális kommunikációs kompetencia* és az *Önállóság a nyelv elsajátításában* területből a tantárgyi kurrikulummal előrevetített eredménycélok, amelyek a megtanult anyag értékelésére szolgálnak, értékelése a vizsgában közvetett úton történik az eredménycélokon keresztül a *Nyelvi kommunikációs kompetencia* területéből.

1.2.1. Olvasás vizsgaegység

Ennek a vizsgaegységnek a célja a vizsgázó⁷ önálló olvasási képességének vizsgálata különböző hiteles vagy kisebb mértékben átdolgozott írott szövegek megértésével, ismereteinek és készségeinek receptív szintű ellenőrzése.

Oktatási eredménycélok

A tantárgyi kurrikulum szerint a tanuló:

- hosszú és összetett hiteles és átdolgozott szövegeket globálisan, szelektíven és részletesen megérti
- globálisan érti a személyes érdekű szakszövegeket
- kritikusan méri fel a szöveg tartalmát
- következtetéseket von le konkrét és implicit jelentés alapján

⁷ A vizsgakatalógusban szereplő „vizsgázó” és a tantárgyi kurrikulumban a „tanuló” kifejezés magában foglalja a nemek közötti különbséget, és mind a vizsgázó nőkre, mind a vizsgázó férfiakra, azaz tanuló lányokra is és tanuló fiúkra is vonatkozik.

- megérti a személyes érdekű tartalmakat a hagyományos és a jelenkori médiában
- önállóan olvas átdolgozott és/vagy egyszerű nem átdolgozott irodalmi szövegeket (SŠ (1) NJ A.4.1.)
- a szöveggörnyezetből előrevetíti az ismeretlen szavak vagy kifejezések jelentését vagy korábbi ismeretek alapján. (SŠ (1) NJ A.3.1.)

Mi a követelmény?

Tekintettel a felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben vizsgálják, hogy képes-e a vizsgázó a különböző hosszúságú írott szövegben:

- meghatározni a szöveg alapvető értelmét
- megállapítani a főbb gondolatokat
- megkülönböztetni az egyes információkat
- következtetni az implicit üzenetből
- meghatározni a logikai és összetettebb jelentésbeli összefüggéseket a szövegben
- előrevetíteni a tartalmat a szöveg nyelvi szerkezete alapján.

1.2.2. Hallgatás vizsgaegység

Ebben a vizsgaegységben vizsgálják a vizsgázó globális, szelektív készségeit és a hallott szöveg részletes értését, amely szöveg kimondása érthető standard nyelven történt.

Oktatási eredménycélok

A tantárgyi kurrikulum szerint a tanuló:

- hosszú és összetett hiteles és átdolgozott szövegeket globálisan, szelektíven és részletesen megérti
- globálisan érti a személyes érdekű szakszövegeket
- kritikusan méri fel a szöveg tartalmát
- következtetéseket von le konkrét és implicit jelentés alapján
- megérti a személyes érdekű tartalmakat a hagyományos és a jelenkori médiában
- érti a standard nyelven tisztán és normál ütemben kimondott tartalmakat. (SŠ (1) NJ A.4.1.)

Mi a követelmény?

Tekintettel a felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben vizsgálják, hogy képes-e a vizsgázó a különböző hosszúságú beszélt szövegben:

- meghatározni a szöveg alapvető értelmét
- megállapítani a főbb gondolatokat
- megkülönböztetni az egyes információkat
- következtetni az implicit üzenetből.

1.2.3. Írás vizsgaegység

Ezzel a vizsgaegységgel vizsgálják a vizsgázó tudását és készségeit az írás produktív tevékenységében a kommunikációs helyzet adott kontextusának és céljának megfelelően.

Oktatási eredménycélok

A tantárgyi kurrikulum szerint a tanuló:

- alkalmazza a különböző szövegtípusok megírásának szabályait: esszé, könyv- vagy filmkritika, riport, utasítás egy adott tevékenység végzéséhez, cikk egy adott témában személyes érdekű területen, személyes levél, hivatalos levél (megkeresés, panasz, álláspályázat...) vagy email
- egyesíti és értékeli a különböző forrásokból származó információkat és érveket
- alkalmazza a megfelelő lépéseket az írási folyamatban
- ok-okozati és időbeli összefüggéseket fejez ki
- alább, szembeállítja és magyarázza az elképzeléseket
- elválasztja a főbb gondolatokat a másodlagosoktól
- általánosít és példákat hoz
- kifejezi a szó szerinti és átvitt értelmű jelentést
- leír valós és elképzelt eseményeket, személyes és mások tapasztalatát
- kifejez feltételezéseket, mások és személyes véleményét
- kritikus értékelést ad
- felsorolja az egyes elképzelések érveit, előnyeit és hátrányait
- kifejti az indokokat egy álláspont mellett és egy álláspont ellen
- megkülönbözteti és alkalmazza a formális és informális szövegírási stílust
- rendszerezi és megalkotja az egyes bekezdéseket a szövegen belül (téma mondatokat ír, bekezdésen belül kifejti a témát, főbb érveket és támogatásokat)
- több bekezdést rendszerez és összeköt a szövegben
- önállóan eredményesen használja a betanított ajánlott nyelvi eszközöket, nem begyakorolt új állítások előállításához. (SŠ (1) NJ A.4.4.)

Mi a követelmény?

Tekintettel felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben vizsgálják, hogy képes-e a vizsgázó:

- szövegtípusnak megfelelően az adott témát a tartalmi meghatározások szerint kifejteni, és az érveket magyarázatokkal vagy példákkal alátámasztani

- szövegtípusnak megfelelően a mondatokat és bekezdéseket értelemszerűen és logikusan rendezni a szövegben és eközben használni a szokásos módokat és eszközöket a szöveg összekapcsolásra és strukturálásra
- megfelelő és helyesen írt lexikai szerkezeteket használni
- helyesen használni bonyolultabb nyelvtani szerkezeteket.

1.3. A VIZSGA FELÉPÍTÉSE

Német nyelvből az állami érettségi vizsga emelt szinten három vizsgaegységből áll: *Olvasás, Hallgatás és Írás*.

A következő szöveg részletesen bemutatja mindegyik vizsgaegység felépítését.

1.3.1. Olvasás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység öt feladatcsoportból áll, amelyek különböző írott kiinduló szövegekhez kapcsolódnak.

Szövegtípusok

A szövegtípusok közé tartoznak a beszélt és a beszélgető, a leíró, az informáló és az elbeszélő szövegtípusok különböző formái, mint például a cikkek (riportok, kommentárok stb.), levelek, összefoglalók, rövidebb irodalmi vagy szakszövegek, önéletrajzi bemutatkozások, interjúk és hasonlók.

A szövegek hitelesek, eredetileg írottak, átdogozottak vagy különféle forrásokból átvettek, mint például újságok, magazinok, brosrák, internet stb. Tematikailag közel állnak a tanulók⁸ életkorához, tapasztalataihoz, érdeklődési köréhez. Tartalmilag és szerkezetileg érthetők, különösen azok, amelyek alapján a tanulók nyelvtani és lexikai kompetenciáját ellenőrzik. Nyelvi értelemben a leírt szintnek megfelelnek. Tartalmazhatnak azonban, olyan szavakat és kifejezéseket, amelyek ismerete ezen a szinten nem szükséges, de csak akkor, ha ezeknek a szavaknak és kifejezéseknek nincs kulcsfontosságú szerepük a szöveg megértésében és a feladat sikeres megoldásában.

A szövegek összesen 2200-tól 2400-ig terjedő szót tartalmaznak. Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 1. táblázat.

Mindegyik vizsgált eredménycélnál le van írva, milyen típusú feladattal történik a vizsgázás, milyen típusú kezdőszövegen, és hány feladat kapcsolódik ezekhez a szövegekhez.

⁸ lásd a témák jegyzékét a Kiegészítőkből

1. Táblázat Olvasás vizsgaegység felépítése

FELADATCSOPORT	VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSOK	SZÖVEGTÍPUSOK	FELADATOK SZÁMA
1.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megállapítani a főbb gondolatokat	összekötős feladat	nagyon rövid, tematikailag összefüggő vagy önálló szövegek	8
2.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (négy felkínált válasz közül)	hosszú szöveg (interjú)	8
3.	megállapítani a főbb gondolatokat, megkülönböztetni az egyes információkat, meghatározni a logikai és a jelentésbeli kapcsolatokat a szövegben	kombinált összekötős és kiegészítendő feladat	hosszú szöveg (cikk, életrajzi bemutatkozás stb.)	8
4.	előrevetíteni a megfelelő lexikai egységeket a szöveg nyelvi felépítése alapján	kombinált többszörös választási lehetőségű (négy felkínált válasz közül) és kiegészítendő feladat	Közepesen hosszú szöveg (cikk, életrajzi bemutatkozás stb.)	8
5.	előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján	kombinált összekötős és kiegészítendő feladat	közepesen hosszú szöveg (cikk, életrajzi bemutatkozás stb.)	8

1.3.2. Hallgatás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység négy feladatcsoportból áll, amelyek különböző kimondott kiinduló szövegekhez kapcsolódnak.

Szövegtípusok

A szövegtípusok közé tartoznak a rövid beszélt és a beszélgető, leíró, informáló és elbeszélő szövegtípusok különböző formái, mint például a beszélgetések és érvelések, riportok, előadások, összefoglalók, beszámolók, rövidebb irodalmi szövegek, önéletrajzi bemutatkozások, interjúk, hírek, tájékoztatások, üzenetek és hasonlóak.

A szövegek hitelesek vagy kissé átdogozottak. Azokat, egy vagy több standard német anyanyelvű személy mondja el. Tematikailag közel állnak a tanulók életkorához, ismert vagy viszonylag ismert, konkrét vagy elvont témákról beszélnek.

Nyelvi értelemben a leírt nyelvi szintnek megfelelők. Tartalmazhatnak azonban, olyan szavakat és kifejezéseket, amelyek ismerete ezen a szinten nem szükséges, de csak akkor, ha ezeknek a szavaknak és kifejezéseknek nincs kulcsfontosságú szerepük a szöveg megértésében és a feladat sikeres megoldásában.

A szövegek összesen 1500-tól 1600-ig terjedő szót tartalmaznak.

Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 2. táblázat.

Mindegyik vizsgált eredménycélnál le van írva, milyen típusú feladattal történik a vizsgázás, milyen típusú kezdőszövegen, és hány feladat kapcsolódik ezekhez a szövegekhez.

2. Táblázat Hallgatás vizsgaegység felépítése

FELADATCSOPORT	VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSOK	SZÖVEGTÍPUSOK	FELADATOK SZÁMA
1.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megállapítani a főbb gondolatokat	összekötős feladat	nagyon rövid beszélt szövegek	6
2.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	rövid beszélt szövegek (beszélgetés, értesítések, hírek)	6
3.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	hosszú szöveg (interjú, beszélgetés)	7
4.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	közepesen hosszú szöveg (előadás, ismertetés, beszámoló és hasonló)	6

1.3.3. Írás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység egy esszé típusú feladatot tartalmaz.

A vizsgázónak **200 – 250** szó írott szöveget kell alkotni az adott témáról szükséges tartalmi meghatározások (címszavak vagy kérdések) segítségével.

Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 3. táblázat.

3. Táblázat Írás vizsgaegység felépítése

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADATOK TÍPUSA	SZÖVEGTÍPUS	FELADATOK SZÁMA
- szövegtípusnak megfelelően az adott témát a tartalmi meghatározások szerint kifejtteni, és a főbb gondolatokat tényekkel vagy példákkal alátámasztani - szövegtípusnak megfelelően a mondatokat és bekezdéseket értelemszerűen és logikusan rendezni a szövegben és eközben használni a szokásos módokat és eszközöket a szöveg összekapcsolásra és strukturálásra - alkalmazni a megfelelő és helyesírásilag hibátlan lexikai szerkezeteket - helyesen használni az összetettebb nyelvtani szerkezeteket	elkészíteni egy hosszú és összetett írott szöveget (200-tól 250 szóig)	esszé (a tartalmi meghatározásoknak megfelelően)	1

1.4. A VIZSGA TECHNIKAI LEÍRÁSA

A vizsga technikai leírása alatt értendő a vizsga időtartama, a vizsga külalakja és megoldási módja, valamint a vizsga megoldásához az eszközök.

1.4.1. A vizsga időtartama

Az emelt szintű vizsga összesen **180 percig** tart.

Az *Olvasás* vizsgaegység megoldásához a tervezett idő **70 perc**.

A *Hallgatás* vizsgaegység megoldására tervezett idő közelítőleg **35 perc⁹** beleértve az 5 percet is, a válaszok megjelölésére a válaszadó lapon.

A vizsgát nem lehet letenni, ha nem vizsgázik mindhárom vizsgaegységből.

Az *Írás* vizsgaegység megoldásához a tervezett idő **75 perc**.

A vizsgát nem lehet letenni, ha nem vizsgázik mindhárom vizsgaegységből.

A vizsga két részének időpontjára vonatkozó adatok megtalálhatók az intézetünk honlapján (www.ncvvo.hr).

1.4.2. A vizsga külalakja és megoldási módja

A jelölt az összes vizsgaanyagot tartalmazó biztonsági zacskót kap.

Olvasás

A vizsgázótól az elvárás az, hogy figyelmesen olvassa el az utasításokat, amelyeket követni fog a vizsga megoldása folyamán. Fontos, figyelmesen elolvasni ezeket az utasításokat, mert bennük van leírva a pontos válaszok jelölésének és beírásának módja.

Az utasítások példái ez egyes feladat típusok megoldására megtalálhatók a *Példafeladatok* fejezetben.

Az *Olvasás* vizsgaegységben a vizsgázónak meg kell jelölnie a pontos válaszokat X jellel a válaszadó lapon. Ha a vizsgázó egynél több választ jelöl meg, a feladatra nulla (0) pont jár tekintet nélkül arra, hogy közöttük van a jó válasz is.

⁹ A Hallgatás vizsga 35–40 percig tarthat a német nyelv sajátosságai miatt.

Hallgatás

A vizsgázótól az elvárás az, hogy figyelmesen olvassa el az utasításokat, amelyeket követni fog a vizsga megoldása folyamán. Fontos, figyelmesen elolvasni ezeket az utasításokat, mert bennük van leírva a pontos válaszok jelölésének és beírásának módja.

Az utasítások példái ez egyes feladat típusok megoldására megtalálhatók a *Példafeladatok* fejezetben.

Az *Hallgatás* vizsgaegységben a vizsgázónak meg kell jelölnie a pontos válaszokat X jellel a válaszadó lapon. Ha a vizsgázó egynél több választ jelöl meg, a feladatra nulla (0) pont jár tekintet nélkül arra, hogy közöttük van a jó válasz is.

A *Hallgatás* vizsgaegység lefolytatása¹⁰:

- Erre a vizsgaegységre a tervezett idő közelítőleg 35 perc beleértve az 5 percet is a válaszok megjelölésére van a válaszadó lapon.
- A szöveg hallgatása előtt rövid szünetek vannak a feladatcsoport olvasásához.
- Minden szöveget kétszer hallgatnak a vizsgázók.
- A szövegek hallgatása közben a vizsgázó a vizsgakönyvben megjelöli a válaszokat, majd a végén 5 perce van arra, hogy a válaszadó lapon megjelölje a válaszait.

Írás

Az írás feladatban a vizsgázó használhatja a vázlatlapot, de azután az esszét olvashatóan kell leírnia a vizsgakönyvben lévő tisztázati lapra, amely a feladatot tartalmazó oldal után található a vizsgakönyvben. A vázlatlap tartalmáért nem jár pont. A tisztázati lapon nagy nyomtatott betűkkel írt vagy olvashatatlan szöveget nulla (0) ponttal értékelik.

Ha a vizsgázó a vizsga bármely részében hibát ejt, a hibás választ át kell húznia, zárójelbe tenni, leírni a pontos választ, és a pontos válasz mellé írni nevének kezdőbetűit (kizárólag rövidített aláírást, nem teljes nevet és vezetéknévet).

1.4.3. Eszközök

A vizsga minden része folyamán kizárólag kéken vagy feketén író golyóstoll használata megengedett és, amelyet nem lehet törölni, és nem megengedett korrektor és szótár használata.

¹⁰ Miután a vizsga helyiség vezetője a vizsgázónak felolvasta erre a vizsgaegységre vonatkozó utasítást, bekapcsolja a hanglejátszó készüléket és nem állja le azt ennek a vizsgaegységnek a befejezéséig. A hangfelvétel tartalmazza az utasításokat is feladatok megoldásához, minden szükséges szünetet a feladatok elolvasásához a szöveg hallgatása előtt, a szövegeket az első és megismételt hallgatáshoz, valamint és az öt perces szünetet a válaszok megjelöléséhez a válaszadó lapon. A vizsgázónak ezért, figyelmesen kell hallgatnia az utasításokat a hangfelvételen.

1.5. AZ ÉRTÉKELÉS LEÍRÁSA

Az emelt szintű vizsgán összesen **85** pontot lehet elérni. Az elért pontszámok a vizsgaegységek mindegyikében meghatározott részarányával (1/3) részt vesznek a teljes eredményben. A pontszámokat és a vizsgaegységek részarányát a vizsgában a 4-es táblázat mutatja be.

4. Táblázat Pontszámok és a vizsgaegységek részaránya a vizsgában.

VIZSGAEGYSÉG	PONTOK SZÁMA	RÉSZARÁNY
Olvasás	40	1/3
Hallgatás	25	1/3
Írás	20	1/3
ÖSSZESEN	85	1

A pontokat skálával vagy súlyszámmal határozzák meg, azaz a pontok eltérő súlyt kapnak az összes pontszám összegében. A felsorolt részarányok szerint az *Olvasás* vizsgaegység 40 pontját úgy értékelik, mint a *Hallgatás* vizsgaegység 25 pontját vagy az *Írás* vizsgaegység 20 pontját.

A végeredményt a következő módon kell kiszámítani:

(elért pontszámok *Olvasás* / **40**

+ elért pontszámok *Hallgatás* / **25**

+ elért pontszámok *Írás* / **20**) * **85/3**.

1.5.1. Olvasás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Minden kérdésre egy pontos válasz van. Mindegyik pontosan megjelölt válaszáért a válaszadó lapon egy pont jár. Ezért a vizsgaegységért összesen **40** pont jár.

1 pont – pontos válasz

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 1/3

1.5.2. Hallgatás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Minden kérdésre egy pontos válasz van. Minden pontosan megjelölt válaszáért a válaszadó lapon egy pont jár. Ezért a vizsgaegységért összesen **25** pont jár.

1 pont – pontos válasz

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 1/3

1.5.3. Írás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Ezért a vizsgaegységért összesen 20 pont jár.

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 1/3

A tisztázati lapon nagy nyomtatott betűkkel írt vagy olvashatatlan szöveget nulla (0) ponttal értékelik.

Az esszé értékelése a négy alapkritériumot tartalmazó **skála** szerint történik.

1. *Feladat teljesítése*
2. *Koherencia és kohézió*
3. *Szókincs*
4. *Nyelvtan.*

Az állami érettségi vizsgán az esszé értékelésének kritériumait és elemeit a ZEROJ szemléltető skáláiból származtatták és átdolgozták beszámolók és fogalmazások értékelésére, témák kifejtésére, következetességre és összekapcsoltságra, szókincs terjedelmére és szóhasználati képességre, valamint nyelvtani helyességre.¹¹

Feladat teljesítése

A *Feladat teljesítése* kritérium két fő elemre vonatkozik:

- A téma kellően kidolgozott-e tekintettel az összes tartalmi meghatározásra, vagy csak közülük néhányra?
- Mennyire relevánsak a szövegben a fő gondolatok és azok alátámasztása (magyarázatok, bizonyítékok, példák)?
- Milyen mértékben megfelelő a szöveg szerkezete (bevezetés, tárgyalás, befejezés)?

Koherencia és kohézió

A *Koherencia és kohézió* kritérium a következő kérdésekre vonatkozik:

- Mennyire tudja az olvasó/értékelő követni a vizsgázó gondolatmenetét?
- A gondolatok logikailag összefüggők-e?
- Mennyire és hogy használja a vizsgázó a kohéziós eszközöket¹² gondolatainak összekapcsolása céljából?

Szókincs

A *Szókincs* kritérium két fő a következő kérdésekre vonatkozik:

- Mekkora a szókincs nagysága?
- Milyen mértékben ismételi a vizsgázó ugyanazokat a szavakat és kifejezéseket?
- Milyen mértékben befolyásolja a hibás használat és/vagy helyesírás a szövegértést?

¹¹ lásd ZEROJ, 63., 115. 116.. és 117., 128. és 129. oldal

¹² A kohéziós eszközök olyan nyelvtani és szemantikai eszközök, amelyek a mondatokat, azaz a szövegen belüli állításokat kapcsolják össze (pl. névmások, igeidők, lexikai hivatkozások, mondat szerkezetek ismétlése, összehasonlítás, mondatösszekötők, kötőszavak stb.).

Nyelvtan

A *Nyelvtan* kritérium a következő kettő kérdésre vonatkozik:

- Használ-e a vizsgázó különféle nyelvtani szerkezeteket, vagy nagyon egyszerű szerkezetek használatára támaszkodik?
- Milyen mértékben befolyásolja a hibák használata/alakja a szövegértést?

Az említett kritériumokat részletesen leírja a leírások sorozata.

Az emelt szintű írott szöveg értékelési skálája az 5. táblázatban látható. Az 1.7.5. fejezetben található az esszé értékelésére a példa magyarázattal.

5. Táblázat Az emelt szintű írott szöveg értékelési skálája.

PONTSZÁM	FELADAT TELJESÍTÉSE	KOHERENCIA ÉS KOHÉZIÓ	SZÓKINC	NYELVTAN
5	• Mindhárom kérdésre a válasz teljesen kidolgozott. • A szöveg stílusa és formája (bevezetés, tárgyalás a három feltett kérdés szerint bekezdésekre bontva, befejezés) teljes mértékben a szövegtípusnak megfelelően.	• A gondolatok sorrendje teljesen világos és minden nehézség nélkül követhető. • Hatékony a különféle kohéziós eszközök alkalmazása a szöveg szintjén.	• A feladat teljesítéséhez bő a szókincse. • Kisebb használati és/vagy helyesírási hibák vannak, de ezek nem befolyásolják a szöveg könnyű megértését.	• A feladat teljesítésére széles a szerkezetek választéka. • Kisebb használati/alkali hibák vannak, de ezek nem befolyásolják a szöveg könnyű megértését.
4,5*				
4	• Két kérdésre a válasz teljesen kidolgozott, a válaszban pedig egy kérdésre hiányzik a támasz (magyarázatok, bizonyítékok, példák). • A szöveg stílusával megfelel az adott szövegtípusnak, de a bevezetés vizuálisan nem válik el tárgyalástól VAGY a tárgyalás bekezdései nem válnak el vizuálisan a három feltett kérdés szerint.	• A gondolatmenet világos és kisebb nehézségekkel követhető. • Jó a különböző kohéziós eszközök használata a szöveg szintjén.	• Jó a szókincs nagysága a feladat teljesítéséhez. • A hibák a használatban és/vagy a helyesírásban néha hatással vannak a könnyű szövegértésre.	• Jó a szerkezetek tartománya a feladat teljesítéséhez. • A hibák a használatban/ alakban néha hatással vannak a könnyű szövegértésre.

PONTSZÁM	FELADAT TELJESÍTÉSE	KOHERENCIA ÉS KOHÉZIÓ	SZÓKINC	NYELVTAN
3,5*				
3	- Két kérdésre a választ teljesen kidolgozott, egy kérdés figyelmen kívül maradt. VAGY: Egy kérdésre a válasz teljesen kidolgozott, két kérdésre adott válaszoknál pedig hiányzik az alátámasztás vagy egy és ugyanaz az alátámasztás több részben ismétlődik. - A szöveg stílusával és formájával lényegében megfelel az adott szövegtípusnak, de a bevezetés vagy a befejezés vizuálisan nem válik el tárgyalástól, a tárgyalás bekezdései pedig nem válnak el vizuálisan a feltett kérdések szerint. - VAGY Hiányzik a bevezetés vagy a befejezés - VAGY A szerző közvetlenül az olvasóhoz fordul vagy főleg a saját tapasztalait és véleményét fejti ki.	- A gondolat sor helyenként nem világos, de az üzenet nagyobb nehézségek ellenére érthető. - Korlátozott a kohéziós eszközök alkalmazása csak a bekezdés és a mondat szintjén.	- Elég nagy a szókincs a feladat teljesítéséhez. - A használati és/vagy helyesírási hibák nehezítik a megértést, de az üzenet mégis érthető.	- Egyszerű szerkezetek használata, alkalmanként próbálkozások az összetett szerkezetek használatára. - A használati/alkali hibák megértési nehézséget okoznak, de az üzenet mégis érthető.

PONTSZÁM	FELADAT TELJESÍTÉSE	KOHERENCIA ÉS KOHÉZIÓ	SZÓKINC	NYELVTAN
2,5*				
2**	- Az egyik feltett kérdésre a válasz teljesen kidolgozott, az egyik kérdés válaszában hiányzik az alátámasztás, egy kérdést figyelmen kívül maradt. VAGY: Részben kifejtettek a válaszok mindhárom kérdésre, azaz hiányzik az alátámasztásuk. - A szöveg stílusával és formájával részben megfelel az adott szövegtípusnak. Hiányzik a bevezetés vagy a befejezés, a tárgyalás bekezdései pedig nem válnak el a feltett kérdések szerint. - Hiányzik a bevezetés vagy a befejezés. - A szerző közvetlenül az olvasóhoz fordul vagy főleg a saját tapasztalait és véleményét adja elő.	- A gondolatmenet nagyrészt nem világos. - Gyenge a csak egyszerű kohéziós eszközök mondatszintű használata.	- Az adott témára vonatkozó szókincs korlátozott. VAGY: A szöveg 110–139 szót tartalmaz az adott témára vonatkozóan. - A hibák a használatban és/vagy a helyesírásban néha lehetetlenné teszik a megértést.	- Egyszerű szerkezetek használata. - Hibák a használatban/ alakban néha lehetetlenné teszik a szöveg megértését.
1,5*				
1***	- Egy feltett kérdésre a válasz teljesen kidolgozott, két kérdés figyelmen kívül maradt. VAGY: Két kérdésre a válasz részben kidolgozott, vagyis hiányzik az alátámasztás, egy kérdés pedig figyelmen kívül maradt. - A szöveg stílusával és szerkezetével teljesen megfelel az adott szövegtípusnak. - Hiányzik a bevezetés és a befejezés.	- A gondolatmenet alig kivehető. - A kohéziós eszközöket szinte nem használja.	- Az adott témára vonatkozó szókincs szélessége nagyon korlátozott. VAGY: A szöveg 70–109 szót tartalmaz az adott témára vonatkozóan. - A használati és/vagy helyesírási hibák jelentősen megnehezítik a megértést.	- Nagyon korlátozott a szerkezetek tartománya a feladat teljesítéséhez. - A hibák a használatban/ alakban lényegesen nehezítik a megértését.

PONTSZÁM	FELADAT TELJESÍTÉSE	KOHERENCIA ÉS KOHÉZIÓ	SZÓKINC	NYELVTAN
0****	A szövegre nulla pont jár mind a négy kritérium szerint a következő esetekben: • A szövegre, amelyben az adott téma csak egyik része részben kidolgozott, a másik két rész pedig elhanyagolt. • A szövegre, amelyben az adott téma egyik része sem kidolgozott. • A szövegre, amelyben a témáról általános az írás, de nem ad választ a feltett kérdésekre. • A szövegre, amelyben az adott témáról 70 szónál kevesebb van. • A szövegre, amely teljesen érhetetlen és olvashatatlan.			

Megjegyzések

* Mindegyik kritériumot a négy közül a skálán leírt két szempont alapján kell pontozni. Az egyes kritériumok végső pontszáma mindkét szempont átlagértékéből következik.

Példák:

• A vizsgázó, aki a tárgyalásban a feltett három kérdésre a választ részletesen kidolgozta (5), de a bevezetést és befejezést nem írta le, és a stílus nem felel meg a szövegtípusnak (1), a Feladat teljesítése kritériumra 3 pontot kap.

• A vizsgázó, akinek szókincsét szélesnek értékelték (5), de akinél a hibák használatban/alakban/helyesírásban befolyásolják a szöveg könnyű megértését (4), a Szókincs kritériumra 4,5 pontot kap.

*** A szöveg, amely a Feladat teljesítése kritériumon belül a kidolgozás szempontjára kettő (2) pontot kapott, nem kaphat négyenél (4) több pontot a többi kritérium mindegyikére.

**** A szöveg, amely a Feladat teljesítése kritériumon belül a kidolgozás szempontjára egy (1) pontot kapott, nem kaphat egynél (1) több pontot a többi kritérium mindegyikére.

A szöveg, amely a Feladat teljesítése kritériumra egy (1) pontot kapott, mert nem elég a hossza, nem kaphat háromnál (3) több pontot a többi kritérium mindegyikére.

***** A szöveg, amely a Feladat teljesítése kritériumra nulla (0) pontot kapott mert nem elég a hossza, nem kaphat egynél (1) több pontot a többi kritérium mindegyikére.

Szavak számlálása

A szavak számába nem számítanak bele az ismétlések és a személynevek felsorolása, és a szükségtelenül ismételt szavak és mondatrészek, szó szerint átvett mondatrészek vagy egész mondatok a feladat utasításából vagy a vizsga egyéb feladataiból.

A nem megfelelő hosszúságú szövegekre a *Feladat teljesítése* kritérium alapján pontok kerülnek a levonásra a következő módon:

- 1 pont 170–199 szóért
- 2 pont 140–169 szóért
- 3 pont 110–139 szóért
- 4 pont 70–109 szóért.

A *Feladat teljesítése* kritériumra a minimális pontszám nulla (0).

Adott témáról a 70 szónál rövidebb szövegre 0 pont jár, és a többi kritérium alapján nem lesz értékelve.

Adott témáról a szöveg több mint 250 szóból is állhat, de ezekért többlet pont nem jár.

1.6. PÉLDAFELADATOK

Ebben a fejezetben példák vannak a különböző típusú feladatokra¹³ az *Olvasás (Leseverstehen)* és *Írás (Schreiben)* vizsgaegységekben. Minden példafeladathoz megtalálhatók az utasítások, a pontos válasz, a vizsgált eredménycél és a pontozás módja. A *Hallgatás vizsgaegység (Hörverstehen)* összekötős feladatokat és többszörös választási lehetőségű feladatokat tartalmaz (a három felkínált válasz közül), amelyek hasonlóak az *Olvasás* vizsgaegységben szereplő feladattípusokhoz.

1.6.1. Összekötős példafeladat

Aufgabe 1

Fragen 1–8

Lesen Sie die folgenden Texte zum Thema Werbung.

Wählen Sie für jeden Text (1–8) die richtige Überschrift (A–J) aus.

Jede Überschrift können Sie nur einmal wählen. **Zwei** Überschriften bleiben **übrig**.

Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

1	2
Ob im Fernsehen, in Zeitschriften, am Straßenrand, im Kino oder im Internet – überall werden wir mit Werbung konfrontiert. In einer Zeit, in der Konsum eine große Rolle spielt, ist dies auch kein Wunder – umso wichtiger ist es, Werbung kritisch zu sehen und den Inhalt der Werbung immer zu hinterfragen. Erst wenn wir wissen, wie Werbung eigentlich funktioniert, lassen wir uns dadurch nicht mehr so leicht zum Kaufen verführen.	Das hat jeder schon einmal erlebt: der Fernseher läuft, eine Werbepause zwischen den Sendungen wird ausgestrahlt – und da ist es. Genau das, worauf du schon immer gewartet hast, zumindest hast du das Gefühl. Da gibt es etwas, das wirklich zu dir passt – als wäre es für dich gemacht. Was ist es genau? Keine Ahnung, das wirst du erst am Ende des Spots erfahren. So kann Werbung wirken, und so will sie auch wirken.
3	4
Auf Reklametafeln sieht man Bilder von Schönheiten, deren perfektes Gesicht mit dem Computer bearbeitet wurde. Aber auch süße Babys oder Tiere werden für die Werbung per Computer „verschönert“. Und allgemein werden wir da getäuscht: Die „reife Frau“, die für die Anti-Falten-Creme wirbt, ist in Wirklichkeit viel jünger, und der Instant-Cappuccino sieht nur auf der Packung so lecker schaumig aus.	Kommt ein neues Produkt oder eine neue Dienstleistung auf den Markt, wird das für eine bestimmte Zielgruppe festgelegt. Das bedeutet, die Werbeleute informieren sich ganz genau über Vorlieben, Trends und Gewohnheiten der speziellen Gruppe, beispielsweise Frauen eines bestimmten Alters. Daraufhin werden dann Packungsdesign, Name des Produkts und die Verkaufsstrategie entwickelt.

¹³ Az egyes vizsgaegységek példafeladatai és speciális részei megtekinthetők a Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja hálózati oldalán a *Provedeni ispiti i Ispitni katalozi za državnu maturu 2021/2022* linken.

5	6
Werbeagenturen interessieren sich immer mehr für Kinder und Jugendliche, denn zu keiner Zeit stand ihnen mehr Geld zur Verfügung als heute: Taschengeld, Geburtstagsgeld, Weihnachtsgeld und das selbst verdiente Geld nebenher summieren sich pro Jahr auf ungefähr 23 Milliarden Euro. Und die Kinder und Jugendlichen dürfen meist selbst bestimmen, was sie von ihrem Geld kaufen möchten.	In Deutschland muss Werbung laut Gesetz gekennzeichnet werden. In Zeitschriften, im Internet und im Fernsehen soll sichtbar sein, dass es sich um Werbung handelt. Werbepausen während des Fernsehprogramms müssen beispielsweise mit einem Hinweis deutlich vom übrigen Programm abgegrenzt sein. Außerdem ist es verboten, im Fernsehen Kinder- und Jugendsendungen zu unterbrechen, um Werbung zu zeigen. Wird ein Sender dabei erwischt, kann dies ganz schön teuer werden.
7	8
Es ist nicht immer einfach zu erkennen, dass es um Werbung geht – vor allem für Kinder. Broschüren wirken zum Beispiel auf den ersten Blick neutral und erst wenn man genau hinsieht, ist einem klar, dass eine bestimmte Marke hinter all dem steht. Die Gefahr, in einem solchen Fall auf die Werbung hereinzufallen, ist groß. Mögliche Nachteile des Produktes werden erst gar nicht genannt. Deshalb ist es in jedem Fall sinnvoll, sich bei einer Werbung zu fragen, was man damit erreichen möchte.	Manchmal macht uns Werbung auch gezielt auf wichtige Informationen oder Probleme aufmerksam oder setzt sich für wohltätige Zwecke ein. Solche Werbespots dienen oft der Aufklärung, wie „Gib Aids keine Chance“ oder „Keine Macht den Drogen“. Hier handelt es sich um Kampagnen, die von Vereinen unterstützt werden. Dabei geht es also um kein spezielles Produkt, das angeboten wird, um die Verkaufszahlen zu steigern, sondern um etwas, was dem allgemeinen Wohl dient.
Überschriften A Identifikation von Werbeabsichten B Verfälschte Wahrheit C Geweckte Neugierde D Nützlichkeit von Werbung E Förderung der Gruppenzugehörigkeit F Kritisches Nachdenken über Werbekonzepte G Perfekt angepasste Botschaften H Nicht nur Erwachsene im Visier I Erkennbarkeit als ein Muss J Leicht durchschaubare Werbung	

PONTOS VÁLASZOK: 1 F, 2 C, 3 B, 4 G, 5 H, 6 I, 7 A, 8 D

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: Meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megállapítani a főbb gondolatokat

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 8 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

1.6.2. Többszörös választási lehetőségű példafeladat

Aufgabe 2 Fragen 9–16

Lesen Sie den folgenden Text.

Wählen Sie für jede Frage (9–16) die richtige Antwort (A, B, C oder D) aus.

Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

Digitaler Nomade

Reporter: Sebastian, du reist als digitaler Nomade durch die Welt. Was macht eigentlich ein digitaler Nomade?

Sebastian: Ein digitaler Nomade braucht kein Büro für die Arbeit und verdient als Selbstständiger unabhängig vom Ort sein Geld im Internet. Egal ob in einem Café in München, am Wohnzimmertisch oder im Homeoffice: Als digitaler Nomade kann man überall dort arbeiten, wo es schnelles Internet gibt. Viele von uns nutzen die berufliche Flexibilität, um von fernen Orten aus zu arbeiten. Ich zum Beispiel reise gern und arbeite überall dort, wo andere Menschen Urlaub machen.

Reporter: Sebastian, gab es einen Schlüsselmoment, der dich zum digitalen Nomaden gemacht hat?

Sebastian: Das war ein langer Prozess. Mein alter Job war zwar gut bezahlt, aber mit der Zeit habe ich bemerkt, dass mich das nicht glücklich macht. 2006 war ich dann für ein Jahr in Australien und habe meine Reiseleidenschaft entdeckt. Ich wollte eine Lösung finden, Reisen und Arbeit zu verbinden. Ich habe viel gelesen und bin immer tiefer in das Thema Nomadentum eingetaucht. Letztendlich bin ich mit meiner Freundin nach Shanghai gezogen, wo ich mich selbstständig gemacht habe und mit Übersetzungen und Online-Marketing-Dienstleistungen mein Geld verdient habe.

Reporter: Wie hat dein Umfeld auf deine Entscheidung reagiert?

Sebastian: Meine Familie unterstützt mich stets bei dem, was mich glücklich macht. Wir sehen uns immer zu Weihnachten in Deutschland und treffen uns ein zweites Mal irgendwo in der Welt zum Urlaub. Beim Urlaub richte ich mich nach Wünschen meiner Familie, weil es für mich, dank meiner örtlichen und zeitlichen Flexibilität, leicht zu realisieren ist. Es ist nicht so, dass ich meine Familie nur zweimal pro Jahr sehe, denn wir skypen jeden Tag. Das kann sich aber mit dem persönlichen Kontakt nicht messen.

Reporter: Mit welchem Job hast du dich zu Beginn deiner Selbstständigkeit über Wasser gehalten?

Sebastian: Am Anfang machte ich verschiedene Dienstleistungen über das Internet. Überlebt habe ich mit dem Geld von Übersetzungen und Online-Sprachunterricht. Später habe ich Fotografien und Reportagen verkauft, die ich auf meinen Reisen gemacht habe. Nebenbei habe ich an meinem Blog und an eigenen Projekten gearbeitet. Nach ca. zwei Jahren habe ich durch eine Marketing-Firma meine E-Books über das digitale Nomadenleben so erfolgreich verkauft, dass ich Übersetzungen und alle anderen Jobs einstellen konnte. Zu meinem Vergnügen schreibe ich aber auch weiterhin meinen Blog.

Reporter: Welche positiven Seiten hat das Leben eines digitalen Nomaden?

Sebastian: Heute verbringe ich die Hälfte des Jahres in Shanghai, die andere Hälfte irgendwo in der Welt und arbeite immer dort, wo die Internetverbindung stabil genug ist. Für mich ist es die große Freiheit, die mir die Arbeit im Internet ermöglicht. Egal, ob zu Hause, in der Strandbar oder der Wartehalle am Flughafen – wenn ich es will, kann ich von jedem Ort der Welt aus arbeiten und

mir meine Arbeitszeiten sehr flexibel einteilen. Außerdem kann ich als Selbstständiger an Projekten arbeiten, die mich erfüllen.

Reporter: Was sind deine Tipps für Leute, die gern digitale Nomaden werden möchten?

Sebastian: Als erstes kann man ein kleines Projekt im Internet starten, z.B. einen Blog, einen Online-Shop oder ein E-Book schreiben. Man merkt ziemlich bald, ob einem das liegt und ob jemand bereit ist, dafür auch Geld zu bezahlen. Oder man riskiert es, einfach mal ein paar Monate irgendwohin ins Ausland zu reisen und seine Arbeit mitzunehmen. Wichtig ist, nicht alle Brücken hinter sich abzureißen (Familie, Besitz, Arbeitgeber). Dann ist die Rückkehr auch nicht so schwer.

Reporter: Was sind die Vorteile deiner Arbeit?

Sebastian: Mir bietet meine Arbeit sehr viel Positives. Ich finde es toll, wenn ich mich ganz spontan mit einem Freund zu einem langen Mittagessen treffen kann. Ich mache hervorragende Erfahrungen bei Projekten und lerne dabei großartige Menschen kennen. Mit meiner Freundin lebe ich meist in einer eleganten Villa an einem wundervollen Ort, wie z.B. Bali. Und wenn ich dann morgens neben ihr aufwache, stelle ich beim Blick auf das Handy fest, dass ich auch im Schlaf Geld verdient habe.

9 Was machen digitale Nomaden?

- A Sie nehmen ihre Arbeit in den Urlaub mit.
- B Sie arbeiten an beliebigen Plätzen.
- C Sie arbeiten flexibel mal im Büro, mal zu Hause.
- D Sie arbeiten unabhängig vom Internet.

10 Was brachte Sebastian dazu, ein digitaler Nomade zu werden?

- A Er bekam einen Job in einem Online-Marketing Unternehmen.
- B In seinem alten Job sehnte er sich danach zu reisen.
- C Sein früherer Job hat ihn nicht zufrieden gestellt.
- D Seine Freundin bekam einen Job in Shanghai.

11 Wie organisiert er Treffen mit seiner Familie?

- A Alle zwei Jahre fährt er zu Besuch nach Deutschland.
- B Sie machen jedes Jahr gemeinsam Urlaub in Deutschland.
- C Er passt sich den Vorlieben seiner Familie an.
- D Ihre Treffen finden ausschließlich online statt.

12 Wie verdiente er Geld zu Beginn seiner Selbstständigkeit?

- A Als Reiseleiter.
- B Als Fotograf.
- C Als Journalist.
- D Als Kursleiter.

13 Wovon lebt er heute?

- A Er übersetzt für verschiedene Firmen.
- B Er arbeitet für eine Marketing-Firma.
- C Er verkauft eigene Produkte.
- D Er veröffentlicht Blog-Beiträge.

14 Was spricht für das Leben eines digitalen Nomaden?

A Man kann an jedem beliebigen Ort auf der Welt arbeiten.

B Man kann selbst bestimmen, wann man arbeitet.

C Man arbeitet immer dort, wo man sich erfüllt fühlt.

D Man hat immer Zeit für Freunde und Familie.

15 Welchen Rat gibt Sebastian potentiellen digitalen Nomaden?

A Eine Dienstleistung im Internet anzubieten.

B Geld in ein Projekt zu investieren.

C Eine neue Arbeit im Ausland zu finden.

D Mit ihrem Arbeitgeber darüber zu reden.

16 Was gefällt Sebastian am besten an seiner Arbeit?

A Erfahrungen beim Mittagessen zu sammeln.

B In einer eleganten Villa auf Bali zu leben.

C Mit seiner Freundin zusammen zu sein.

D Geld zu verdienen, auch wenn er nicht arbeitet.

PONTOS VÁLASZOK: 9 B, 10 C, 11 C, 12 D, 13 C, 14 B, 15 A, 16 D

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK: meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből

ÉRTÉKEKLÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 8 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

1.6.3. Kombinált összekötős és kiegészítendő példafeladat

Aufgabe 3 Fragen 17–24

Lesen Sie den folgenden Text.

Wählen Sie für jede Lücke (17–24) den fehlenden Satz (A–J) aus.

Jeden Satz können Sie nur einmal wählen. **Zwei** Sätze bleiben **übrig**.

(O→K) ist ein Beispiel. Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

Fitnesstracker

Sie messen, wie viele Schritte wir gehen, wie viel Sport wir treiben, wie viele Kalorien wir verbrennen. Fitness-Uhren sollen uns gesund halten. Man kann es aber auch übertreiben – und süchtig werden.

Florian Schumacher will es genau wissen. Seit fünf Jahren überwacht er seinen Alltag mit kleinen digitalen Geräten. Zuerst hat er ein Fitnessarmband am Handgelenk getragen. (17) _____. Sie registriert über Sensoren, wie viele Kalorien er durch Bewegung verbrennt, zeigt ihm beim Sport seine Herzfrequenz an und erinnert daran, regelmäßig einmal aufzustehen, um Schäden durch zu langes Sitzen zu vermeiden. *Self-tracking* nennt man das. Schumacher überwacht seine Körperfunktionen und seine sonstigen Aktivitäten, sammelt und vergleicht die Daten. (17) _____.

Heute nutzen knapp 13 Prozent der Deutschen, etwa neun Millionen Menschen, sogenannte *Fitnesstracker*. Dazu zählen Armbänder, Uhren oder auch Clips. (18) _____. Diese Informationen können aufs Smartphone übertragen und mithilfe spezieller Apps ausgewertet und verglichen werden. Auch Smartwatches von verschiedenen Unternehmen analysieren Fitnessdaten.

Smartphone-Apps registrieren etwa beim Laufen, Radfahren oder Skilaufen über GPS die zurückgelegte Strecke. (19) _____. Benutzer setzen sich so zum Ziel, immer besser zu werden. Zugleich vermittelt die Werbung den Eindruck, dass alle durch die Benutzung verschiedener Apps gewinnen würden. (20) _____.

Viele fragen sich außerdem: (21) _____. „Die Messungen sind mittlerweile ganz gut“, sagt Sylvia Thun, Professorin für Informations- und Kommunikationstechnologien im Fachbereich Gesundheitswesen an der Hochschule Niederrhein. (22) _____. Es sei aber offen, wie viele Schritte Jüngere oder Ältere tatsächlich machen sollten, denn wissenschaftliche Untersuchungen dazu gebe es noch nicht genug, so Thun.

Wenig geeignet seien die üblichen Fitnessuhren für schwer chronisch Kranke, etwa Lungenkranke. (23) _____. Denn das Training sollte immer individuell angepasst werden, meint Thun.

Die Professorin sieht eine weitere Gefahr: Die Fitnessuhren könnten zum ständigen Antreiber werden – körperliche Aktivität werde dann übertrieben. (24) _____. Vorsichtig sollte man auch in Fragen des Datenschutzes sein, denn laut Thun müsse man schauen, wohin diese Informationen übertragen würden, damit sie nicht in falsche Hände gerieten und letztendlich missbraucht würden.

A Mit solchen Geräten werden Daten wie Herzfrequenz, Strecke und Zeit registriert.

B Dadurch bekommt man alle Informationen aus dem Netz.

C Bei diesen Aktivitäten informieren sie dann über Werte wie Spitzengeschwindigkeit oder verbrauchte Kalorien.

D Dann wird die Optimierung zur Sucht und ist nicht mehr gesund.

E Auch zu viel des Guten führt nicht immer zu hochwertigen Resultaten.

- F** Doch es gibt auch Verlierer, jene, die die Soll-Werte nicht erreichen.
G Aber auch gesunde Menschen müssten genau hinschauen.
H Um die 10 000 Schritte täglich gelten etwa als Durchschnittsmaß für Bewegung.
I Der Münchner ist einer der deutschen Pioniere des Trends, der vor knapp zehn Jahren in den USA seinen Anfang nahm.
J Wie genau und verlässlich sind die Daten überhaupt, auf die sich das tägliche Bewegungsprogramm gründet?
K Seit Kurzem trägt er eine Smartwatch.

PONTOS VÁLASZOK: 17 I, 18 A, 19 C, 20 F, 21 J, 22 H, 23 G, 24 D

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: megállapítani a logikai és bonyolultabb jelentésbeli összefüggéseket a szövegben

ÉRTÉKELES: 1 pont – pontos válasz (összesen 8 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

1.6.4. Kombinált többszörös választási lehetőségű és összekötős példafeladat

Aufgabe 4 Fragen 25–32

Lesen Sie den folgenden Text.

Wählen Sie für jede Lücke (25–32) das richtige Wort (A, B, C oder D) aus.

(0→C) ist ein Beispiel. Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

Einsamer Philosoph

Arthur Schopenhauer war schon als junger Mann ein sehr ernster und selbstbewusster Mensch. Viele Freunde (0) ____ er nicht. Geheiratet hat der Philosoph auch nie. Seine große (25) ____ war sein Hund. Er hatte immer einen Pudel und (26) ____ ein Hund starb, kaufte er einen neuen und sie hießen alle „Atman“.

Schopenhauers Hauptwerk „Die Welt als Wille und Vorstellung“ erschien 1819. Darin (27) ____ sich Schopenhauer radikal gegen die Lehren seiner Zeit, nach denen die menschliche Intelligenz die Welt kontrolliert. Schopenhauer (28) ____ den Willen gegen die Vernunft. Er behauptet, der Wille beherrsche das Leben. Dieser Wille sei „blind“, ein Instinkt ohne Vernunft und Ziel. Andere Philosophen glauben an die Entwicklung – Schopenhauer nicht, denn: Die Menschen wollen immer etwas. Da ihr Wille kein klares Ziel hat, werden sie nie zufrieden sein. Glück ist für Schopenhauer eine Illusion. Es (29) ____ nur eine Ausnahme. In der Kunst finde der Mensch einen kurzen Moment des Glücks, meint Schopenhauer. Schopenhauers Lehren fanden nur langsam (30) ____, dafür aber auf Dauer. Sie beeinflussten auch kontroverse Lehren von Friedrich Nietzsche, einem anderen bekannten deutschen Philosophen. Er übernahm von Schopenhauer die Idee, dass die Welt vom Willen beherrscht (31) _____. Doch bei Nietzsche ist der Wille nicht ziellos, sondern ein „Wille zur Macht“. Schopenhauer inspirierte auch (32) ____ Schriftsteller und Musiker, wie z. B. den deutschen Komponisten Richard Wagner. Sein Schaffen hat eine große Wirkung auf das moderne Denken.

0

- A hätte
- B gab
- C hatte**
- D gäbe

25

- A Lust
- B Anziehung
- C Freude**
- D Hingabe

26

- A sobald
- B damit
- C sodass**
- D dass

27

- A ärgert
- B schämt
- C äußert**
- D bewegt

28
A findet B setzt C meint D bekämpft
29
A macht B findet C zeigt D gibt
30
A Bewertung B Anerkennung C Einschätzung D Beurteilung
31
A war B wäre C wird D würde
32
A sämtliche B eigene C ganze D zahlreiche

PONTOS VÁLASZOK: 25 C, 26 A, 27 C, 28 B, 29 D, 30 B, 31 C 32 D

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: előrevetíteni a megfelelő lexikai egységeket és nyelvtani szerkezeteket a szöveg nyelvi felépítése alapján

ÉRTÉKELES: 1 pont – pontos válasz (összesen 8 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

1.6.5. Kombinált összekötős és kiegészítendő példafeladat

Aufgabe 5 Fragen 33–40

Lesen Sie den folgenden Text.

Wählen Sie für jede Lücke (33–40) das richtige Wort (A, B, C oder D) aus.

(0→L) ist ein Beispiel. **Drei** Wörter bleiben übrig.

Mode

Mode ist ein Thema, das alle Schüler und Schülerinnen anspricht. Denn (0) ____ ist spielerisch, leicht, verführerisch. Über Mode können Zugehörigkeit, Identität, aber auch Abgrenzung deutlich gemacht werden. Mode kann (33) ____ anfassen, sie ist real und nicht digital. In erster Linie ist sie aber eine ganz persönliche Sache, denn sie spielt (34) ____ die Identität eine sehr große Rolle. Gerade bei Jugendlichen wird Vieles durch ihren modischen Ausdruck (35) ____ Vorschein gebracht. So ordnen sie sich nämlich über Mode einer bestimmten Gruppe zu oder zeigen ihre Vorliebe für (36) ____ bestimmten Musikstil. Interessant ist, dass Gruppen (37) ____ allem von außen als einheitlich empfunden werden. Der Einzelne empfindet sich aber trotzdem als individuell. Einige Schulen in Deutschland haben die Wichtigkeit der Mode erkannt und bieten ihren Schülern Mode-AGs an, in denen von (38) ____ eigene Kleidungsstücke entworfen werden können. Man muss lediglich am Anfang entscheiden, (39) ____ man machen will. Wenn man kein Kleidungsstück entwerfen möchte, kann man auch ein Accessoire entwerfen, eine Tasche, einen Helm oder ähnliche Sachen. Am Ende des Schuljahres findet dann immer eine tolle Modenschau (40) _____. Und da werden auch viele Sachen gleich verkauft.

- A einen
- B einer
- C für
- D jedem
- E man
- F ob
- G sie
- H statt
- I vor
- J was
- K zum
- L sie

PONTOS VÁLASZOK: 33 E, 34 C, 35 K, 36 A, 37 I, 38 D, 39 J, 40 H

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: előrevetíteni a megfelelő nyelvtani szerkezeteket a szöveg nyelvi felépítése alapján

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 8 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

1.6.6. Esszé típusú példafeladat¹⁴

Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema „Fremdsprachen“ mit Einleitung, Haupt- und Schlussteil.

Gehen Sie im Hauptteil auf folgende drei Punkte ein:

1. Wie wichtig sind Fremdsprachenkenntnisse in Kroatien?
2. Was spricht für und was gegen die Teilnahme an einem Erasmus Projekt?
3. Welche Rolle spielt die Fremdsprache Deutsch in Ihrem Leben und warum?

Schreiben Sie **200–250** Wörter. Eine geringere Wortzahl führt zu Punktabzügen. Es gibt keine maximale Wortzahl.

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK: megfelelően kifejeíteni az adott témát a tartalmi meghatározások szerint és alátámasztani a főbb gondolatokat tényekkel vagy példákkal; a szövegtípusnak megfelelően a mondatokat és a bekezdéseket értelmesen és eközben a szokásos módon használni az eszközöket a szöveg összekapcsolására és strukturálására; megfelelő és helyesírással helyes lexikai szerkezeteket használni; helyesen használni az összetettebb nyelvtani szerkezeteket.

ÉRTÉKELÉS: pontozási skála¹⁵ szerint, összesen 20 pont

¹⁴ Összekötési példafeladat az Írás vizsgaegységből.

¹⁵ lásd az Értékelés leírása és az Példa írott szöveg értékelésére emelt szinten fejezeteket

1.7. FELKÉSZÜLÉS A VIZSGÁRA

Ahhoz, hogy sikeresen felkészüljenek az állami érettségi vizsgára Német nyelvből, a vizsgázóknak alaposan át kell tanulmányozniuk a vizsgakatalógust.

Felhívjuk a tanárok figyelmét arra, hogy a vizsgázók felkészítése a vizsgára nem tér el jelentősen azoktól a módszerektől és eljárásoktól, amelyeket a német nyelv oktatásában használnak. Meg kell találni a megfelelő kapcsolatot a nyelvoktatásra irányuló tevékenységek és a vizsgázók megfelelő felkészítéséhez szükséges tevékenységek között. Mindenesetre mindig a tanításra kell helyezni a hangsúlyt, mert a vizsgázó csak így fogja elsajátítani a kellő szintű kommunikatív nyelvi kompetenciát német nyelvből ahhoz, hogy letegye a vizsgát a kívánt szinten.

A Német nyelv tantárgy elkészítésére vonatkozó szakirodalmat a Tudományos, Oktatási és Ifjúsági Minisztérium által, az előző négy éves korszak alatt engedélyezett tankönyvek képezik (www.mzom.gov.hr).

A állami érettségi vizsga letételének módja és az ezzel kapcsolatos fegyelmi intézkedések, amelyeknek kimondása a tanulók nem megengedett viselkedése esetén Az állami érettségi vizsgaszabályzatában elő vannak írva (Narodne novine 56/26).

1.7.1. Felkészülés az Olvasás vizsgaegységre

A tanítási folyamat során a vizsgázóknak általában sok lehetőségük van arra, hogy a szövegértés képességet olvasással fejlesszék. Ennek ellenére, ösztönözni kell őket a különböző forrásokból származó szövegek önálló olvasására – könyvek, napilapok, folyóiratok és az internet, amely különösen népszerű médium és a legtöbb vizsgázó számára elérhető.

Erre a vizsgaegységre való felkészítés magában foglalja a vizsgázó globális, szelektív és részletes szövegolvasási képességének szisztematikus fejlesztését, az olvasási folyamat tudatosítását, valamint a kulcsfontosságú stratégiák oktatását az egyes feladatoktípusok megoldásához.

A vizsgázó szövegértési készségeinek olvasással történő rendszeres fejlesztése ezen a szinten, magában foglalja az általános és szakterületi témák szélesebb körének, valamint a különböző szövegtípusok és irodalmi műfajok feldolgozását. Fontos, hogy ne kizárólag intenzív olvasással foglalkozzunk, hanem még inkább kiterjedt olvasással, ami lehetővé teszi a vizsgázók szókincsének és nyelvtani szerkezetének bővítését, és nemcsak a receptív, hanem a produktív képességek fejlesztéséhez is hozzájárul.

A szövegértés olvasással történő ellenőrzéséhez fontos a különböző típusú feladatok megoldása. A zárt típusú feladatokon kívül, amelyek ebben a vizsgaegységben gyakrabban fordulnak elő, a vizsgázóknak nyílt típusú feladatokat is kell adni.

Az olvasott szövegértés folyamatának átvilágítása megkönnyíti a vizsgázóknak a feladatok megoldását. Ennek a folyamatnak sok érintkezési pontja van a hallgatás folyamatával. A szöveg egészének megértéséhez és a szöveggel kapcsolatos feladatok megoldásához gyakran nem szükséges minden szót, kifejezést vagy akár az egész mondatot megérteni.

A szövegértésben sokat segíthet a vizsgázó tematikai és nyelvi előzetes tudásának aktíválása olvasással és a hallgatással.

Bátorítani és motiválni fogja őket az a tudat, hogy többet tudnak a szövegről, mint gondolják. Ahhoz, hogy a szükséges nyelvi ismereteket aktiválni tudjuk, szükséges az ismeretlen szavak megértésének gyakorlása a szöveggörnyezet, a szóalkotás szabályai és az internacionalizmusok, germanizmusok stb. segítségével. A szöveg szervezésének és szerkezetének ismerete (bekezdések szerkezete, kohézió és koherencia elemei) szintén segíti a szöveg megértését és bizonyos feladatok megoldását.

Annak érdekében, hogy a ebben a vizsgarészben még sikeresebbek legyenek, a vizsgázókat meg kell ismertetni azokkal a feladattípusokkal, amelyekkel ellenőrzik a szövegértést olvasással és a stratégiákkal, amelyek segítenek nekik, hogy azokat sikeresen megoldják.

A többszörös választási lehetőségű feladatok sikeres megoldásához a vizsgázóknak fel kell kelteni a figyelmüket arra, hogy a szöveg elolvasása előtt, olvassák el a kérdéseket és gondolkozzanak el a felkínált válaszokon, azután olvassák el a szöveget, és találjanak benne érveket a helyes válasz kiválasztásához.

Nagyon fontos figyelmeztetni a vizsgázókat, hogy a zavaró tényezők is logikailag kapcsolódnak a szöveg tartalmához, és csak a szöveg figyelmes olvasása, különösen implicit jelentések esetén, segíthet a helyes válasz kiválasztásában. Egynél több válasz megjelölésért egy adott kérdésben nem jár pont.

Az összekötős feladatoknál pedig figyelmesen kell elolvasni azokat a kérdéseket, amelyek kijelentő vagy kérdő mondatok, kifejezések stb. formájában vannak, majd keresni a kulcsszavakat vagy kifejezéseket a szövegekben, amelyek összekötik a kérdéseket és a szövegeket.

Ezeknél a feladatoknál is figyelni kell a zavaró tényezők tartalmára és számára, illetve a szövegben alá kell húzni azokat a kulcsszavakat, amelyek alapján a vizsgázó azt gondolja, hogy a felkínált válasz egyben a pontos válasz is. Ez megkönnyíti a vizsgázónak a helyes válasz kiválasztását, és lehetővé teszi a megoldás gyorsabb ellenőrzését.

A kombinált összekötős és kiegészítendő feladat sikeres megoldásához először a teljes szöveget el kell olvasni, és kiemelt figyelmet kell fordítani az üres hely előtti és utáni szavakra/mondatokra. Ezután a felkínált válaszok közül ki kell választani azt a nyelvi tartalmat, amely jelentése és nyelvtani jellemzői szerint megfelel a szöveggörnyezetnek. Mivel ez a vizsgaegység nagyszámú feladatot tartalmaz, amelyeket adott idő alatt kell megoldani, a vizsgázóknak vigyázniuk kell az egyes feladatok megoldásának megfelelő időbeosztására. Nem lenne szabad túl sokáig tartózkodniuk bizonyos feladatok megoldásán, és a végén meg sem próbálni megoldani a megmaradt feladatokat. Jó lenne, ha ennek a vizsgarésznek az elején átnéznének minden feladatot, és megállapítanák, számukra melyek a könnyebb és melyek a nehezebb feladatok, és először a könnyebb feladatok megoldásával foglalkoznának, ami motiválni fogja őket a megmaradt, nehezebb feladatokat megoldására. Ez időt takarít meg.

1.7.2. Felkészülés a Hallgatás vizsgaegységre

A vizsgaegységet, amelyben a szövegértés ellenőrzése hallgatással történik a vizsgázók általában a vizsga nehezebb részének tekintik. Ennek a negatív megítélésnek a lehetséges okai az egyes tankönyvek mellett nem elegendő mennyiségű auditív anyag, valamint a tanulók általánosan gyenge német nyelvi kitettsége hazánkban. A vizsgázók rendszeres és színvonalas felkészítése azonban jelentősen enyhítheti és megszüntetheti félelmüket ettől a vizsgarésztől.

A vizsgázók erre a vizsgaegységre való felkészítésének nagyon fontos elemei a következők:

- a vizsgázó szövegértési készségeinek fejlesztése hallgatással
- a hallgatás folyamatának tudatosítása a vizsgázóban
- a vizsgázók oktatása stratégiákra a szövegértését hallgatással ellenőrző feladatok sikeres megoldásához.

A vizsgázók tanórán kívüli gyenge német nyelvi kitettsége miatt a Német nyelvi órákon nagyobb hangsúlyt kell fektetni az auditív anyagok használatára. A vizsgázókkal különféle beszélt és társalgási szövegeket kell feldolgozni, amelyeket anyanyelvi beszélők, standard német nyelven beszélnek.

Az ilyen szövegekre és a megértés ellenőrzésére szolgáló kísérő feladatokra példák találhatóak az interneten (www.ncvvo/kategorija/drzavna-matura/provedeni-ispiti, www.goethe.de, www.pasch-net.de stb.).

Ha hiányoznak az elkészített auditív anyagok, mindig lehetőség van azok elkészítésére, és a kollégák mellett, a vizsgázók maguk is tudnak segíteni az elkészítésében, miután részletesen megismerkedtek azzal, mi a követelmény (mely eredménycélokat követelik) és hogyan követelik (milyen típusú feladatokkal).

A szövegeket globális, szelektív és részletes megértési céllal kell hallgatni. Ha a vizsgázók nem szoktak különböző beszélőket hallgatni, először lassabban kimondott szövegeket hallgassanak, azután pedig természetes ütemben kimondott szövegeket is háttérzajjal. A vizsgázókat arra kell ösztönözni, hogy akár iskolai feladataik részeként, akár szabadidőben német nyelven hallgassanak zenét, nézzenek német televíziós műsorokat, és beszéljenek német anyanyelvűekkel.

A vizsgázó hallgatási képességeinek fejlesztésében fontos, hogy a vizsgázó tudatosítsa a hallgatás folyamatát. A hallgatás folyamatát, de magát a bizonyos típusú feladatok megoldásának folyamatát is, a vizsgázók a legkönnyebben beszélgetésen keresztül értik meg, hogyan oldottak meg bizonyos kérdéseket a feladatban. Fontos, hogy ebben a beszélgetésben tudatosuljon bennük, hogy nagyon gyakran nem szükséges minden hangot és szótagot, minden szót, kifejezést vagy mondatot megérteni ahhoz, hogy a szöveg jelentését egészében megértsék. Sokkal fontosabb a témával kapcsolatos előzetes ismeretek aktiválása, és feltevések kialakítása arról, hogy az beszélők mit is mondhatnának.

Ebben az értelemben jó figyelmeztetni a vizsgázókat, hogy ne nyugtalankodjanak, ha nem hallanak, vagy nem értenek bizonyos szót. Folytatni kell a szöveg hallgatását, meg kell

próbálni megérteni az általános üzenetet, és azt összekötni azzal, amiről úgy gondoljuk, hogy elhangzott.

A szövegértés hallgatással történő ellenőrzésére szolgáló különféle feladatok megoldási eljárásának és stratégiáinak ismerete ebben a vizsgaegységben a siker kulcsfontosságú előfeltétele.

Első lépés a feladatok megoldásában a feladat megoldására vonatkozó utasítások megértése. Az utasítás fontos információkat tartalmaz a témáról, a beszélő személyekről és a helyzetről, valamint magyarázatot ad arra, hogy a meghatározott feladatban mit kell tenni. Különös figyelmet kell fordítani az információkra, amelyeket a vizsgázó kiolvashat a kérdésekből és a felkínált válaszokból, azaz a pontos válaszból és a zavaró tényezőkből.

Az információk alapján következtetéseket tud levonni a szöveg egészéről és a szöveg részleteiről, amelyeket várhatóan valamivel tágabb szöveggörnyezetben hallhat. Ezért, nem elég csak arra figyelmeztetni a vizsgázókat, hogy figyelmesen hallgassák meg és olvassák el az utasításokat és a kérdéseket mindegyik feladatban, hanem elemezni kell velük az utasítások és kérdések különböző formáit, valamint gyakorolni azok megértését.

A szöveg minden első hallgatása előtt a vizsgázóknak idejük van elolvasni az utasítást és a kérdéseket a feladatban. Ezt a tényt jól ki kell használniuk, mert a feltett kérdések a hallgatott szöveg tartalmára és a sorrendre vonatkoznak, amely szerint hallani lehet a követelt információkat.

Figyelmeztetni kell a vizsgázókat, hogy a kérdéseket már a szöveg első hallgatásakor meg kell válaszolniuk, a második hallgatást pedig a kihagyott kérdések megválaszolására és válaszaik pontosságának ellenőrzésére kell felhasználniuk. Fontos, hogy a vizsgázók minden kérdést megválaszoljanak, még akkor is, ha nem biztosak abban, hogy mit hallottak vagy értettek. Habár, a találgatás nem mindig vezet a helyes válaszhoz, a zavaró tényezők könnyen megtéveszthetnek, mert logikusan kapcsolódnak a szöveg tartalmához. Jobb megpróbálni válaszolni egy kérdésre, mint nem válaszolni. Végül pedig nagyon fontos a vizsgázóknak megmagyarázni a válaszok átmásolásának menetét a különálló válaszlapon. A figyelmetlenség vagy a sürgősség sietés a válaszok átírása során hibákhoz vezethet, ezáltal pedig felesleges pontvesztéshez ebben a vizsgaegységben.

1.7.3. Felkészülés az Írás vizsgaegységre

Ebben a vizsgaegységben a vizsgázók számára a legfontosabb lehetővé tenni minél gyakrabban a különböző szövegtípusok írásának gyakorlását, különösen azokat, amelyek előfordulhatnak ebben a vizsgaegységben. Azonban, mielőtt a vizsgázókkal elkezdődik a különböző szövegtípusok írásának intenzív gyakorlása, meg kell ismerkedniük a szöveg írásának folyamatával, és fokozatosan végig kell vezetni őket annak minden szakaszán.

Az írási folyamat egyik első lépése a feladat megértése. Ebben a vizsgázóknak segíteni lehet a különböző írás feladatok elemzésével a következő kérdésekkel:

- Milyen típusú szöveget kell leírni?
- Kinek kell írni?

- Miről kell írni, azaz milyen típusú információkat kell belefoglalni a szövegbe?
- Mit kell közölni ezzel az információval kapcsolatban?
- Milyen hosszú kell, hogy legyen a szöveg?

Jó lenne arra ösztönözni a vizsgázókat, hogy a feladat utasításában jelöljék meg azokat a kulcsszavakat, amelyek választ adnak a kérdésekre, mert ezek közvetlenül rámutatnak arra, hogy mit kell tenni a feladatban. A feladat egy részének kihagyása jelentősen csökkentheti a sikerességet ebben vizsgaegységben.

A jó szövegalkotás előfeltétele a vázlat előzetes kidolgozása. A vizsgázók általában nincsenek tisztában azzal, mennyire célravezető a szöveg vázlatának kidolgozása. Jelentőségéről csak akkor fognak meggyőződni, ha rendszeresen gyakorolják velük a rövid, világosan felépített vázlat elkészítését, amely olyan címszavakat fog tartalmazni, amelyek majd könnyen mondatokká formálhatók.

A vázlat nélkül készített szövegek néhány példájának elemzése tudatosítja a vizsgázókban, hogy rendszerezni kell a gondolataikat és az elképzeléseiket a szöveg írása előtt.

A továbbiakban célszerű gyakorolni a vizsgázókkal a mondatok összekapcsolását megfelelő nyelvi kohéziós eszközök segítségével, a szövegben a bekezdések kialakítását és megfelelő kidolgozását valamint a bekezdések összekapcsolását a szövegben. Ahhoz, hogy a vizsgázók megfelelően alakítsák és kidolgozzák a szöveget, meg kell őket ismertetni az adott szövegtípus (pl. esszé) jellemzőivel.

Az írási folyamat nagyon fontos szakasza a szöveg olvasása. A vizsgázóknak először el kell olvasniuk az írott szöveget, és ellenőrizniük kell, hogy az logikus sorrendben van-e, és minden szükséges információt/ötletet tartalmaz-e. Ezután még egyszer el kell olvasniuk a szöveget, hogy kijavítsák a nyelvtani, helyesírási és stilisztikai hibákat.

A szövegalkotás folyamata alatt, illetve a szöveg végleges változatának elkészítése után is, a vizsgázóknak visszajelzést kell adni munkájuk minőségéről.

A visszajelzés bizonyos kritériumok alapján megjegyzés vagy értékelés formájában adható. Ezzel kapcsolatban jó lenne részletesen megismertetni a vizsgázókat a vizsgakatalógusban leírt értékelési kritériumokkal.

Célszerű korlátozni a vizsgázók idejét feladatmegoldás gyakorlása során. Ahogyan abban a vizsgaegységben, amelyben az olvasás általi szövegértésre vonatkozik, úgy ebben a részben is a helyes időbeosztás az egyik nagyon fontos sikertényező. Egyéni dolog, hogy mennyi időre van szüksége a vizsgázónak az egyes lépésekhez, de minden vizsgázónak tudatosítania kellene, hogy a szövegírás folyamatának kulcsfontosságú lépései – a feladat részletes elolvasása, ötletgyűjtés, vázlatkészítés, szövegírás, írott szöveg ellenőrzése és a szöveg átmásolása, valamint a tény, hogy gyakorlással el tudja érni a kívánt sebességet a jó szöveg írásában.

1.7.4. Utasítások és felkészülés az írott szövegalkotáshoz emelt szinten

1. Tanulmányozza a pontozási skálát.

Az 5. táblázatban található skála négy alapvető kritériumot tartalmaz az emelt szintű írott szöveg értékelésére. Ezek:

A. Feladat teljesítése

Az esszének kell, hogy legyen bevezetése, tárgyalása és befejezése, a stílusával pedig meg kell felelnie az adott szövegtípusnak. Válaszolni kell a feladat minden részére. A főbb gondolatokat érvekkel és/vagy megfelelő példákkal kell alátámasztani.

B. Koherencia és kohézió

A gondolatokat olyan sorrendben kell bemutatni, amelyet az olvasó könnyen követhet. Ugyanakkor olyan szavakat és kifejezéseket kell használni, amelyek logikusan összekapcsolják a kifejtett gondolatokat.

C. Szókincs

A szókincsnek megfelelőnek és változatosnak kell lennie. Kerülni kell a szavak és kifejezések ismétlését.

Idiomatikus kifejezések használata javasolt.

D. Nyelvtan

A nyelvtani szerkezeteknek változatosnak és megfelelőnek kell lenniük.

2. Tanulmányozza át a feladatot.

Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema „Fremdsprachen“ mit Einleitung, Haupt- und Schlussteil.

Gehen Sie im Hauptteil auf folgende drei Punkte ein:

1. Wie wichtig sind Fremdsprachenkenntnisse in Kroatien?
2. Was spricht für und was gegen die Teilnahme an einem Erasmus Projekt?
3. Welche Rolle spielt die Fremdsprache Deutsch in Ihrem Leben und warum?

Schreiben Sie 200-250 Wörter. Eine geringere Wortzahl führt zu Punktabzügen.

Es gibt keine maximale Wortzahl.

A megadott utasítások szerint alkosson írott szöveget, amelynek van bevezetése, tárgyalása és befejezése. Az esszének 200-250 szót kell tartalmaznia, és ebbe a számba nem számítanak bele a személynevek, sem a szükségtelenül ismételt szavak vagy mondatok. Ha nem ír le szükséges számú szót, akkor pontokat vonnak le Öntől.

Maradjon a témánál. Írjon arról, amit a feladatban követelnek. Válaszoljon világosan a feladat minden részére. Ha nem az adott témáról ír, akkor levonják pontjait.

- Ismertesse a helyzetet. *Wie wichtig sind Fremd sprachen kenntnisse in Kroatien?*
- Nevezzen meg legalább egy előnyt és egy hátrányt, és indokolja meg azokat! *Was spricht für und was gegen die Teilnahme an einem Erasmus Projekt?*
- Fejtse ki a saját véleményét. *Welche Rolle spielt die Fremdsprache Deutsch in Ihrem Leben und warum*

Mondja ki világosan a fő gondolatokat, és azokat támassza alá magyarázatokkal, bizonyítékokkal vagy példákkal.

Alakítsa ki a bekezdéseket:

1. Bevezető rész – a téma bejelentése, amely következik
2. A tárgyalásnak majd három része lesz – a három feltett kérdés szerint:
 - egy bekezdés, amely leírja a helyzetet
 - egy bekezdés, amelyben fel kell sorolni az előnyöket és a hátrányokat
 - egy bekezdés, amely tartalmazza a saját véleményét és leírását saját tapasztalatairól
3. Befejezés

3. Tanulmányozza át a példaesszét és a kommentárt.

A következő fejezetben bemutatott példa mutatja, hogy hány pontot kaptak az esszé mind-egyik kritériumra a pontozási skála szerint. Olvassa el az indoklást.

4. Gyakoroljon.

Válasszon néhány Önhöz közelálló témát, és írjon róluk 75 percig, mert ennyi ideje lesz a vizsgán. Így ellenőrizheti, mennyi időre van szüksége:

- 200-250 szó írásához (szótár használata nélkül)
- az esszé megtervezéséhez mielőtt elkezdi az írást
- a vázlatlapon való íráshoz
- a megírt esszé elolvasásához
- a leírt szöveg nyelvtani és helyesírási pontosságának ellenőrzéséhez
- az esszé átmásolásához a vázlatlapról a tisztázati lapra.

A gyakorlat során tartsa be az utasításokat az esszé írásához. A végén mindenképpen számolja meg a szavakat, hogy legyen elképzelése arról, mit mondhat el 200-250 szóban.

5. Amikor elkezdődik a vizsga

- Figyelmesen olvassa el a feladatot.
- Gondolja át a témát és azt, hogy pontosan miről kell írnia.
- Írja fel a vázlatlapra címszavas alakban a gondolatait, az érveit és a példáit. Tervezze meg esszéjét, hogy biztos legyen abban, mit szeretne leírni.
- Rendezze a gondolatait logikus sorrendbe.
- Ellenőrizze tervét a vázlatlapon: az ötletek logikai sorrendjét, a bizonyítékokkal, példákkal és magyarázatokkal alátámasztott érveket, valamint a bekezdések koherenciáját.
- Írja le az esszéjét a vázlatlapra.
 - Írja meg a bevezetést. Jelentse be miről fog írni a tárgyalásban.
 - Írja meg az esszé tárgyalását. Minden bekezdést kezdjen el egy témamondattal.
 - Hangsúlyozza a főbb gondolatait úgy, hogy azokat megfelelő módon összekapcsolja:
 - a mondatokon belül (például, *denn, weil, obwohl, indem, nicht nur... sondern auch, sowohl... als auch*)
 - a mondatok között (például, *Zum einen ..., Zum anderen*)
 - a bekezdések között (például, *zuerst, danach ..., zum Schluss... stb.*).
 - Írja meg a befejezést. Tömörítse a főbb gondolatokat.
- Olvassa el az esszét a vázlatlapon, és ellenőrizze, hogy mindent átfogóan leírt-e, amit az előkészületek során eltervezett, logikus-e a gondolatmenet, nincs-e benne helyesírási, nyelvtani vagy stilisztikai hiba, gyakran ismétlődnek-e bizonyos kifejezések és figyelt-e a mondatban szórendre.
- Másolja át az esszét a vázlatlapról, és figyeljen az általános tanácsokra:
 - húzza be mindegyik bekezdés első sorát
 - vigyázzon a kézírásra.

1.7.5. Példa írott szöveg értékelésére emelt szinten

FREMDSPRACHEN		
Der Schlüssel zur Welt, oder einfach gesagt Fremdsprachen. Sie eröffnen uns zahlreiche Möglichkeiten, von einem grösseren Angebot an Musik und Literatur bis zur erleichterten Jobsuche decken sie alle Lebensbereiche ab. Kroatien ist ein Land was in den letzten Jahren immer mehr vom Tourismus gepregt wird, desswegen werden Fremdsprachenkenntnisse immer wichtiger für die Kroaten. Nicht nur wegen den steigender Anzahl an Touristen sondern auch im Industriesektor werden Fremdsprachen wie zb. Deutsch immer wichtiger. Wegen der zunehmenden Globalisierung nimmt die Anzahl an Importprodukten zu, egal ob Auto oder Kühlschrank – immer mehr Waren sind made in Germany. Nicht nur Erwachsene mache gebrauch von Fremdsprachen, sondern auch mehr und mehr Jugendliche. Erasmus Projekte ermöglichen es auf andere art und weisse die Fremdsprachenkenntnisse der Teilnehmer zu verbessern. Nicht nur die Sprachkenntnisse profitieren von Erasmus Projekt, sondern auch das verständnis der Jugendlichen bezüglich auf andere Kulturen. Wie man das schön sagt: „andere Länder andere Siten“. So eine Zeit im ausland erweitert den Freundeskreiss, ebenso wie den Horizont der Teilnehmern. Deutsch hat sich in mein Leben als die von mir meistgenutzte Fremdsprache etabliert. Somit nimmt Deutsch als Fremdsprache eine wichtige Rolle im Leben ein, egal ob ich Deutschemusik höre oder einen Zeitungsartikel online lese. Die sprache hat mir einige Türen im Leben geöffnet.		
Szavak száma: 207		
KRITÉRIUM	PONTSZÁM	INDOKLÁS
Feladat teljesítése	3,5	Teljesen kidolgozottak a válaszok két kérdésre, az egyik válasz részben kidolgozott (nincs említés a hiányosságokról). Hiányzik a befejezés.
Koherencia és kohézió	4,5	A gondolatmenet teljesen világos. Jó a kohéziós eszközök használata szövegszinten.
Szókincs	4,5	A feladat teljesítéséhez bő a szókinccse. A hibák a használatban és a helyesírásban néha hatással vannak a könnyű szövegértésre.
Nyelvtan	4	Jó a szerkezetek tartománya a feladat teljesítéséhez. A hibák a használatban és az alakban néha hatással vannak a könnyű szövegértésre.
ÖSSZESEN	16,5	

FREMDSPRACHEN

Eine Fremdsprache zu beherrschen hat heutzutage einen sehr großen Wert. Je mehr Fremdsprachen man sprechen kann, desto besser sind die Chancen sich eine gute Zukunft bauen zu können. Die meisten Arbeitgeber suchen Leute die mehrere Sprachen sprechen können weil große Firmen oft mit Partnern aus anderen Ländern arbeiten.

In Kroatien sind Fremdsprachenkenntnisse sehr wichtig weil Kroatien keine eigene große Wirtschaft hat und deshalb ist die Zusammenarbeit mit anderen Ländern sehr wichtig. Oft gehen Studenten ins Ausland Studieren und deshalb wurden Projekte wie Erasmus gegründet. Man geht in ein fremdes Land um dort weiter zu studieren. Einerseits sind solche Projekte ganz toll weil man so neue Leute kennenlernt mit denen man sich befreundet. Auch die Kultur und die Landschaft eines Landes zu sehen ist nicht zu übersehen. Man lernt über einem Land viel mehr wenn man dieses Land besucht und nicht nur über dieses Land liest. Andererseits kann man sich in einem fremden Land sehr leicht isoliert fühlen. Schnelle Adaptation ist eine der mehreren Folgen wenn man zum ersten mal weit weg von zuhause ist. Auch ein Problem können auch die Kosten sein. Um in Ausland studieren zu können, muss man mit Geld gut umgehen. Das Studium, Essen, Ausgänge, usw, kosten Geld. Wenn jemand mit den Geld nicht so geschickt ist, geht bald im Ausland pleite.

Ich bin sehr froh dass ich Deutsch schon als Kleinkind gelernt habe weil es mir sehr nutzt wenn Gäste aus Deutschland in unsere Apartments im Sommerferien kommen. Ich werde weiterhin an meinem Deutschkenntnissen Arbeiten und hoffe auf eine gute Zukunft.

Szavak száma: 255

KRITÉRIUM	PONTSZÁM	INDOKLÁS
Feladat teljesítése	3,5	Mindhárom feltett kérdésre a válasz teljesen kidolgozott. Hiányzik a befejezés, a tárgyalásban a bekezdések nincsen elválasztva a feltett kérdések szerint.
Koherencia és kohézió	5	A gondolatmenet teljesen világos és nehézségek nélkül követhető. Hatékony a különböző kohéziós eszközök használata szövegszinten.
Szókincs	4,5	A feladathoz bő szókincs áll rendelkezésre. A használati és/vagy helyírási hibák néha hatással vannak a könnyű szövegértésre.
Nyelvtan	4	A feladathoz a szerkezetek széles skálája áll rendelkezésre. A használati/formai hibák nehézségeket okoznak a megértésben, de az üzenetet mégis érteni lehet.
ÖSSZESEN	17	

2. ALAP SZÍNTŰ VIZSGA

2.1. VIZSGATERÜLETEK

A tantárgyi kurrikulum, amellyel a vizsgakatalógus összhangban van, a következő területek szerint épül fel: *Kommunikációs nyelvi kompetencia*, *Interkulturális kommunikációs kompetencia* és *Önállóság a nyelv elsajátításában*. Mindhárom terület kiegyensúlyozott felépítését alkotja a Német nyelv teljes tantárgyi kurrikulumának és az oktatási eredménycélok kiindulópontjai, amelyek ellenőrzése az állami érettségi vizsgával történik Német nyelvből.¹⁶

Német nyelvből az alapszintű állami érettségi vizsgával történik a kommunikációs nyelvi kompetencia ellenőrzése a Német nyelv szakközépiskolákra vonatkozó négy évig tartó kezdő német nyelv tanulás (évente 70 óra) tantárgyi kurrikuluma szerint három nyelvi tevékenységben, azaz alterületen: olvasás, hallgatás és írás. Ennek megfelelően Német nyelvből az alap szintű vizsga három vizsgaegységből áll: *Olvasás*, *Írás* és *Hallgatás*.

2.2. OKTATÁSI EREDMÉNYCÉLOK

Ebben a fejezetben mindegyik nyelvi tevékenységhez le vannak írva az oktatási eredménycélok a tantárgyi kurrikulum *Nyelvi kommunikációs kompetencia* területéből. Az *Interkulturális kommunikációs kompetencia* és az *Önállóság a nyelv elsajátításában* területéből a tantárgyi kurrikulummal előrevetített eredménycélok, amelyek a megtanult anyag értékelésére szolgálnak, értékelése a vizsgában közvetett úton történik az eredménycélokon keresztül a *Nyelvi kommunikációs kompetencia* területéből.

2.2.1. Olvasás vizsgaegység

Ennek a vizsgaegységnek az a célja, hogy a vizsgázó önálló olvasási képességét vizsgálja különböző hiteles vagy kisebb mértékben átdolgozott írott szövegek megértésével, ellenőrizni ismereteit és készségeit receptív receptív szinten.

Oktatási eredménycélok

A tantárgyi kurrikulum szerint a tanuló:

- globálisan, szelektíven és részletesen megérti az ismert témákhoz kapcsolódó közepes hosszúságú és egyszerű hiteles és átdolgozott szövegeket
- értékeli a valamivel bonyolultabb összefüggéseket a szövegben található információk között

¹⁶ Lásd a tantárgyi kurrikulum C fejezetét. A tantárgyi kurrikulum tartományának felépítése [elektronikus forrás].

- következtetéseket von le az olvasott tartalom alapján
- megérti a hagyományos és korszerű média egyszerű tartalmát
- ellenőrzi a személyes megértést. (SŠ (2) NJ A.4.1.)

Mi a követelmény?

Tekintettel a felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben vizsgálják, hogy képes-e a vizsgázó a különböző hosszúságú írott szövegben:

- meghatározni a szöveg alapvető értelmét
- megállapítani a főbb gondolatokat
- megkülönböztetni az egyes információkat
- következtetni az implicit üzenetből
- meghatározni a logikai és összetettebb jelentésbeli összefüggéseket a szövegben
- előrevetíteni a tartalmat a szöveg nyelvi szerkezete alapján.

2.2.2. Írás vizsgaegység

A vizsgaegység célja ellenőrizni, a vizsgázó megfelelő és pontos kifejező képességét, a nyelvi tevékenységek írott alakjában, amelyeket el kell végezni a feladatban meghatározott kommunikációs célok teljesítése érdekében.

Oktatási eredménycélok

A tantárgyi kurrikulum szerint a tanuló:

- alkalmazza az egyszerű szövegtípusok írásának szabályait: események és személyes élmények rövid leírása, rövid személyes üzenetek, rövid személyes levél/e-mail
- ismerős szövegekből közvetít információkat
- informális szövegírási stílust alkalmaz
- megtervezi a szöveg tartalmát
- szerkeszti és rendszerezi a szöveget
- egyszerű összekötő eszközöket használ a mondatok szövegen belüli összekapcsolására
- önállóan eredményesen használja a begyakorolt ajánlott nyelvi eszközöket az új, nem begyakorolt állítások produkálásához
- helyesen írja az ismert szavak nagy részét, és részben pontosan használja az írásjeleket. (SŠ (2) NJ A.4.4.)¹⁷

¹⁷ A felsorolt oktatási eredmények megközelítőleg megfelelnek a következetes és összefüggő írásbeli produkció és a lexikális és nyelvtani kompetencia skáláiban szereplő leírók tartalmának A2+ szinten ZEROJ, 62. és 63., 115., 116. és 117. és 129. oldal.

Mi a követelmény?

Tekintettel felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben vizsgálják, hogy képes-e a vizsgázó:

- tartalmi szempontok szerint értelmes és logikusan szervezett és érthető informális stílusú szöveget alkotni, a főbb gondolatokat példákkal alátámasztani
- helyesen egyszerű kapcsoló és egyéb nyelvi eszközöket, amelyek megfelelnek a szövegtípusnak, a kommunikációs célnak, valamint az író és olvasó kapcsolatának.

2.2.3. Hallgatás vizsgaegység

Ebben a vizsgaegységben vizsgálják a vizsgázó globális, szelektív készségeit és az érthető standard nyelven kimondott, hallott szöveg részletes értését.

Oktatási eredménycélok

A tantárgyi kurrikulum szerint a tanuló:

- globálisan, szelektíven és részletesen megérti az ismert témákhoz kapcsolódó közepes hosszúságú és egyszerű hiteles és átdolgozott szövegeket
- értékeli a valamivel bonyolultabb összefüggéseket a szövegben található információk között
- következtetéseket von le az olvasott tartalom alapján
- érti a mérsékelt ütemben, egyértelműen és érthetően kimondott tartalmat
- megérti a hagyományos és korszerű média egyszerű tartalmát
- ellenőrzi a személyes megértést. (SŠ (2) NJ A.4.1.)

Mi a követelmény?

Tekintettel a felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben vizsgálják, hogy képes-e a vizsgázó a különböző hosszúságú beszélt szövegben:

- meghatározni a szöveg alapvető értelmét
- megállapítani a főbb gondolatokat
- megkülönböztetni az egyes információkat
- következtetni az implicit üzenetből.

2.3. A VIZSGA FELÉPÍTÉSE

Német nyelvből az állami érettségi vizsga alap szinten három vizsgaegységből áll: *Olvasás, Írás és Hallgatás*

A következő szöveg részletesen bemutatja mindegyik vizsgaegység felépítését.

2.3.1. Olvasás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység öt feladatcsoportból áll, amelyek különböző írott kiinduló szövegekhez kapcsolódnak.

Szövegtípusok

A szövegtípusok közé tartoznak a nagyon rövid és közepes hosszúságú beszélt és társalgási szövegek különböző formái írott formában, mint a rövidebb tájékoztató és elbeszélő szövegek: közlemények, üzenetek, utasítások, figyelmeztetések, cikkek, személyes levelek, összefoglalók, esszék, interjúk és hasonlóak.

A szövegek hitelesek (vagy kisebb mértékben megváltozottak), ami azt jelenti, hogy különböző hiteles forrásokból származnak, mint amilyenek az újságok, folyóiratok, brosrák, internet stb. Tematikailag közel állnak a tanulók életkorához, tapasztalataihoz, érdeklődési körükhöz.¹⁸

Tartalmilag és szerkezetileg világosak, különösen azok a szövegek, amelyek alapján a tanulók nyelvtani és lexikális kompetenciáját ellenőrzik. Nyelvi értelemben a leírt nyelvi szintnek megfelelnek. Tartalmazhatnak azonban, olyan szavakat és kifejezéseket, amelyek ismerete ezen a szinten nem szükséges, de csak akkor, ha ezeknek a szavaknak és kifejezéseknek nincs kulcsfontosságú szerepük a szöveg megértésében és a feladat sikeres megoldásában.

A szövegek összesen 1200-tól 1400-ig terjedő szót tartalmaznak.

Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 6. táblázat.

Mindegyik vizsgált eredménycélnál le van írva, milyen típusú feladattal történik a vizsgázás, milyen szövegtípuson, és hány feladat kapcsolódik ehhez a szöveghez.

¹⁸ lásd a témák jegyzékét a Kiegészítőkből

6. Táblázat Olvasás vizsgaeegység felépítése

FELADATCSOPORT	VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSOK	SZÖVEGTÍPUSOK	FELADATOK SZÁMA
1.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megállapítani a főbb gondolatokat	összekötős feladat	nagyon rövid, tematikailag összefüggő vagy önálló szövegek	6
2.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	hat rövid tájékoztató szöveg vagy egy közepes hosszúságú cikk	6
3.	megkülönböztetni az egyes információkat, meghatározni a logikai és a jelentésbeli kapcsolatokat a szövegben	kombinált összekötős és kiegészítő feladat	rövid vagy közepes hosszúságú interjú, beszélgetés vagy cikk	6
4.	előrevetíteni a megfelelő lexikai egységeket a szöveg nyelvi felépítése alapján	kombinált többszörös választási lehetőségű (három felkínált válasz közül) és kiegészítendő feladat	rövid leíró, tájékoztató vagy elbeszélő szöveg	6
5.	előrevetíteni a megfelelő nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján	kombinált összekötős és kiegészítendő feladat	rövid leíró, tájékoztató vagy elbeszélő szöveg	6

2.3.2. Írás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység egy nyílt típusú feladatot tartalmaz.

A vizsgázónak rövid, **80 – 100** szó hosszú írott szöveget (pl. e-mail stb.) kell írnia:

- az íráshoz szükséges tartalmi meghatározások (utasítások vagy kérdések) segítségével és/vagy
- szóbeli sablon (pl. üzenetek, hirdetések stb.) segítségével.

Az írásra vonatkozó tartalmi meghatározások (utasítások vagy kérdések) a téma azon részeire vonatkoznak, amelyekről a vizsgázónak írnia kell, a verbális sablon pedig gondolkodást ösztönző és/vagy nyelvi segítség a téma kifejtésében.

Az írásra vonatkozó utasítások meghatározzák a kommunikációs helyzetet, a szövegtípust, a témát, a potenciális olvasó és a szöveg szerzője közötti kapcsolatot. A feladat a témákkal összhangban van.

Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 7. táblázat.

7. Táblázat Írás vizsgaegység felépítése

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSA	SZÖVEGTÍPUS	FELADATOK SZÁMA
• tartalmi szempontok szerint értelmes és logikusan szervezett és érthető informális stílusú szöveget alkotni, a főbb gondolatokat példákkal alátámasztani • használni az egyszerű kapcsoló és egyéb nyelvi eszközöket a szövegtípusnak, a kommunikációs célnak valamint az író és olvasó kapcsolatának megfelelően	elkészíteni egy rövid és egyszerű írott szöveget (80-tól 100 szóig)	e-üzenet, és hasonló (a tartalmi meghatározásoknak megfelelően)	1

2.3.3. Hallgatás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység négy feladatcsoportból áll, amelyek különböző kimondott kiinduló szövegekhez kapcsolódnak.

Szövegtípusok

A szövegtípusok közé tartoznak a rövid beszélt és társalgási, leíró, tájékoztató és elbeszélő szövegek, például üzenetek és értesítések, novellák és leírások, rövid beszélgetések és hasonlók.

A szövegek hitelesek vagy kissé átdolgozottak. Azokat, egy vagy több standard német anyanyelvű személy mondja el. Tematikailag közel állnak a tanulók célkorosztályához, előrevetíthető hétköznapi témákról¹⁹ beszélnek.

Nyelvi értelemben a leírt nyelvi szintnek megfelelők. Tartalmazhatnak azonban, olyan szavakat és kifejezéseket, amelyek ismerete ezen a szinten nem szükséges, de csak akkor, ha ezeknek a szavaknak és kifejezéseknek nincs kulcsfontosságú szerepük a szöveg megértésében és a feladat sikeres megoldásában.

A szövegek összesen körülbelül 1000 szót tartalmaznak. Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 8. táblázat.

Mindegyik vizsgált eredménycélnál le van írva, milyen típusú feladattal vizsgálja, milyen típusú kezdőszöveg, és hány feladat kapcsolódik ezekhez a szövegekhez.

8. Táblázat Hallgatás vizsgaegység felépítése

FELADATCSOPORT				
1.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megállapítani a főbb gondolatokat	összekötős feladat	nagyon rövid beszélt szövegek	5
2.	megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	rövid beszélt szövegek	5
3.	megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	rövid társalgási szöveg	5
4.	megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	rövid beszélt, leíró, tájékoztató vagy elbeszélő szöveg	5

¹⁹ lásd a témák jegyzékét a Kiegészítőkből

2.4. A VIZSGA TECHNIKAI LEÍRÁSA

A vizsga technikai leírása alatt értendő a vizsga időtartama, a vizsga külalakja és megoldási módja, valamint a vizsga megoldásához az eszközök.

2.4.1. A vizsga időtartama

Az alapszintű vizsga összesen **130 percig** tart.

Az *Olvasás* és az *Írás* vizsgaegységek a *Hallgatás* vizsgaegységtől különválasztott módon folytatódnak le. Az *Olvasás* vizsgaegység és az *Írás* vizsgaegység megoldására a tervezett idő **100 perc**.

A *Hallgatás* vizsgaegység megoldására a tervezett idő közelítőleg **30 perc** beleértve az 5 percet is, a válaszok megjelölésére a válaszdó lapon.

A vizsgát nem lehet letenni mindhárom vizsgaegységből való vizsgázás nélkül.

A vizsga két részének időpontjára vonatkozó adatok megtalálhatók az intézetünk honlapján (www.ncvvo.hr).

2.4.2. A vizsga külalakja és megoldási módja

A jelölt az összes vizsgaanyagot tartalmazó biztonsági zacskót kap.

Olvasás és Írás

A vizsgázótól az elvárás az, hogy figyelmesen olvassa el az utasításokat, amelyeket követni fog a vizsga megoldása folyamán. Fontos, figyelmesen elolvasni ezeket az utasításokat, mert bennük van leírva a pontos válaszok jelölésének és beírásának módja.

Az utasítások példái ez egyes feladat típusok megoldására megtalálhatók a *Példafeladatok* fejezetben.

Az *Olvasás* vizsgaegységben a vizsgázónak meg kell jelölnie a pontos válaszokat X jellel a válaszdó lapon. Ha a vizsgázó egynél több választ jelöl meg, a feladatra nulla (0) pont jár tekintet nélkül arra, hogy közöttük van a jó válasz is.

Az *Írás* feladatban a vizsgázó használhatja a vázlatlapot, de azután a válaszát olvashatóan le kell írnia a vizsgakönyvben lévő tisztázati lapra, amely a feladatot tartalmazó oldal után található a vizsgakönyvben. A vázlatlap tartalmáért nem jár pont. A tisztázati lapon nagy nyomtatott betűkkel írt vagy olvashatatlan szöveget nulla (0) ponttal értékelik.

Hallgatás

A vizsgázótól az elvárás az, hogy figyelmesen olvassa el az utasításokat, amelyeket követni fog a vizsga megoldása folyamán. Fontos, figyelmesen elolvasni ezeket az utasításokat, mert bennük van leírva a pontos válaszok jelölésének és beírásának módja.

Az utasítások példái ez egyes feladat típusok megoldására megtalálhatók a *Példafeladatok* fejezetben.

Az *Hallgatás* vizsgaegységben a vizsgázónak meg kell jelölnie a pontos válaszokat X jellel a válaszadó lapon. Ha a vizsgázó egynél több választ jelöl meg, a feladatra nulla (0) pont jár tekintet nélkül arra, hogy közöttük van a jó válasz is.

A *Hallgatás* vizsgaegység lefolytatása²⁰:

- Erre a vizsgaegységre tervezett idő közelítőleg 30 perc beleértve az időt is, a válaszok megjelölésére a válaszadó lapon.
- A szöveg hallgatása előtt rövid szünetek vannak a feladatcsoport olvasásához.
- Minden szöveget kétszer hallgatnak a vizsgázók.
- A szövegek hallgatása közben a vizsgázó a vizsgakönyvben megjelöli a válaszokat, majd a végén 5 perce van arra, hogy a válaszadó lapon megjelölje a válaszait.

Ha a vizsgázó a vizsga bármely részében hibát ejt, a hibás választ át kell húznia, zárójelbe tenni, leírni a pontos választ, és a pontos válasz mellé írni nevének kezdőbetűit (kizárólag rövidített aláírást, nem teljes nevet és vezetéknévet).

2.4.3. Eszközök

A vizsga minden része folyamán kizárólag kéken vagy fekete színűen író golyóstoll használata megengedett és, amelyet nem lehet törölni, és nem megengedett korrektor és szótár használata.

²⁰ Miután a vizsga helyiség vezetője a vizsgázónak vagy a vizsgázóknak felolvasta erre a vizsgaegységre vonatkozó utasítást, bekapcsolja a hanglejátszó készüléket és nem állítja le azt ennek a vizsgaegységnek a befejezéséig. A hangfelvétel tartalmazza az utasításokat a feladatok megoldásához, minden szükséges szünetet a feladatok elolvasásához a szöveg hallgatása előtt, a szövegeket az első és megismételt hallgatáshoz, valamint és az öt perces szünetet a válaszok megjelöléséhez a válaszadó lapon. A vizsgázónak ezért, figyelmesen kell hallgatnia az utasításokat a hangfelvételen.

2.5. AZ ÉRTÉKELÉS LEÍRÁSA

Az alapszintű vizsgában összesen **60** pontot lehet elérni. Az elért pontszámok a vizsgaegységek mindegyikében meghatározott részaránnyal vesznek részt a teljes eredményben. A pontszámokat és a vizsgaegységek részarányát a vizsgában a 9-es táblázat mutatja be.

9. Táblázat Pontszámok és a vizsgaegységek részaránya a vizsgában.

VIZSGAEGYSÉG	PONTOK SZÁMA	RÉSZARÁNY
Olvasás	30	40%
Írás	10	30%
Hallgatás	20	30%
ÖSSZESEN	60	100%

A pontokat skálával vagy súlyszámmal határozzák meg, azaz a pontok eltérő súlyt kapnak az összes pontszám összegében. A végeredményt a következő módon kell kiszámítani:

$$\begin{aligned}
 &[(0,4 * \text{elért pontszám Olvasás} / 30) \\
 &+ (0,3 * \text{elért pontszám Írás} / 10) \\
 &+ (0,3 * \text{elért pontszámok Hallgatás} / 20)] * 60.
 \end{aligned}$$

2.5.1. Olvasás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Minden kérdésre egy pontos válasz van. Minden pontosan megjelölt válaszáért a válaszadó lapon egy pont jár. Ezért a vizsgaegységért összesen **30** pont jár.

1 pont – pontos válasz

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 40%

2.5.2. Írás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Ezért a vizsgaegységért összesen **10** pont jár.

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 30%

A tisztázati lapon nagy nyomtatott betűkkel írt vagy olvashatatlan szöveget nulla (0) ponttal értékelik. A rövid írott szöveg értékelése a két alapkritériumot tartalmazó skála szerint történik:

1. Feladat teljesítése
2. Nyelv.

A *Feladat teljesítése* kritérium arra vonatkozik, hogy a vizsgázó milyen mértékben dolgozta ki az összes tartalmi meghatározást, illetve válaszolt minden kérdésre a feladatban, a *Nyelv* kritérium pedig arra, hogy mennyire könnyen érthető, amit a vizsgázó leírt.

Az említett kritériumokat részletesen leírja a leírások sorozata.

Az alapszintű írott szöveg értékelési skálája az 10. táblázatban látható.

10. Táblázat Az alap szintű írott szöveg értékelési skálája.

FELADAT TELJESÍTÉSE	PONTSZÁM	NYELV
Mindhárom tartalmi meghatározó teljesen kidolgozott. (PPP)	10	Szókincs és szerkezetek széles tartománya a feladat teljesítéséhez. Teljesen érthető szöveg kisebb hibák mellett.
Maximális pontszám: 10	9	Szókincs és szerkezetek nagyon jó tartománya a feladat teljesítéséhez. Teljesen érthető szöveg kisebb hibák mellett.
Két tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott, egy pedig részben. (PPD)	8	Szókincs és szerkezetek jó tartománya a feladat teljesítéséhez. Könnyen érthető szöveg kevés hiba mellett.
Maximális pontszám: 8 Két tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott, egy pedig részben. (PPD)	7	Szókincs és szerkezetek nagyon jó tartománya a feladat teljesítéséhez. Könnyen érthető szöveg hibák mellett.
Maximális pontszám: 8		
Két tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott, egy pedig figyelmen kívül maradt. (PPZ)	6	Szókincs és szerkezetek elegendő tartománya a feladat teljesítéséhez. Könnyen érthető szöveg nagyobb számú hiba mellett.
VAGY Egy tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott, kettő pedig részben. (PDD)	5	Szókincs és szerkezetek elegendő tartománya a feladat teljesítéséhez. Könnyen érthető szöveg számos hiba mellett.
Maximális pontszám: 6		
Mindhárom tartalmi meghatározó részben kidolgozott. (DDD)	4	Szókincs és szerkezetek korlátozott tartománya a feladat teljesítéséhez. Helyenként nehezen érthető szöveg nagyon sok hiba mellett.
VAGY Egy tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott, egy részben, egy pedig figyelmen kívül maradt. (PDZ)	3	Szókincs és szerkezetek korlátozott tartománya a feladat teljesítéséhez. Nehezen érthető szöveg nagyon komoly hibák mellett.
Maximális pontszám: 4		

Két tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott, egy pedig figyelmen kívül maradt. (DDZ) VAGY Egy tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott, kettő pedig figyelmen kívül maradt. (PZZ)	2	Szókincs és szerkezetek nagyon korlátozott tartománya a feladat teljesítéséhez. Többnyire nehezen érthető szöveg számos nagyon komoly hiba mellett.
	1	Szókincs és szerkezetek nagyon korlátozott tartománya a feladat teljesítéséhez. Egészében nehezen érthető szöveg számos nagyon komoly hiba mellett.
Maximális pontszám: 2		
0 pont Egy tartalmi meghatározás részben kidolgozott, kettő pedig figyelmen kívül maradt. (DZZ) VAGY A szöveg tartalma egyik részében sem vonatkozik a felállított feladatra vagy a szöveg érthetetlen. VAGY Szókincs és szerkezetek tartománya nem elegendő számos komoly hiba mellett VAGY A szöveg 40 szónál kevesebbet tartalmaz az adott témára vonatkozóan.		

Magyarázat

*P = teljes válasz a kérdésre; D = részleges válasz a kérdésre; Z = figyelmen kívül maradt kérdés

Pl. PPP = teljes a válasz mindhárom kérdésre; PDZ = egy kérdésre teljes a válasz, egyre részleges, egy figyelmen kívül maradt

- A *Nyelv* kritérium 10 pontot hozhat, de az összes pontszám, amelyet az írott szöveg kaphat, függ a *Feladat teljesítése* kritériumtól is. A *Feladat teljesítése* kritérium meghatározza a pontszámok felső határát, amelyet az írott szöveg kaphat a tartalmi meghatározások száma szerint, amelyekre megvannak a kidolgozott válaszok. Például, ha az írott szöveg a *Nyelv* kritérium leíró szerint megfelel 10 pontnak, de csak kettő tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott, az írott szöveg csak 8 pontot kaphat. A pontok száma a szövegben lévő szavak számától is függ.
- Maximális pontszám 10. Minimális pontszám nulla (0).

Szavak számlálása

- A szó alatt értjük a szöveg szóközzel elválasztott minden különálló elemét. A rövidítések egy szónak számítanak (pl. *usw.*, *z. B.*). A szavak számába nem beszámítandók:
 - személynevek, dátum, hely, más nyelvű szavak (pl. *Ich reiten Horse.*)
 - számok, ha számjegyként vannak felírva (pl. *Sie ist 16 Jahre alt.*)
 - egész mondatok vagy mondatrészek szó szerinti ismétlése a feladat utasításából vagy az *Olvasás* vizsgaegység más feladatából – ha négynél több szó van szó szerint átmásolva
 - ugyanazon mondatrészek szükségtelen ismétlése, kivéve a határozott és határozatlan névelőt (pl. *Ich gehe ins Kino, ich spiele Fußball, ich fahre Rad...*).
- Pont levonásra kerül sor, ha a vizsgázó túl kevés szót ír:
 - 60-79 szóért 1 pontot vonnak le
 - 40-59 szóért 2 pontot vonnak le.
- Pont levonásra kerül sor akkor is, ha szöveges elemek hiányoznak, például egy e-mailnél, cím, üdvözlés és aláírás:
 - két vagy több elem hiánya esetén 1 pont kerül levonásra.

5.3.2. Hallgatás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Mindegyik kérdésre egy pontos válasz van. Mindegyik pontosan megjelölt válaszáért a válaszadó lapon egy pont jár. Ezért a vizsgaegységért összesen **20** pont jár.

1 pont – pontos válasz

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 30%

2.6. PÉLDAFELADATOK

Ebben a fejezetben példák vannak felsorolva a különböző típusú feladatokra²¹ az *Olvasás* (*Leseverstehen*), *Írás* (*Schreiben*) vizsgaegységekben és *Hallgatás* (*Hörverstehen*) vizsgaegységekben. Minden példafeladatban megtalálhatók az utasítások, a pontos válasz, a vizsgált eredménycél és a pontozás módja.

2.6.1. Összekötős példafeladat²²

Aufgabe 1 Fragen 1–5

Sie hören fünf kurze Texte zum Thema Sparen.
Wählen Sie für jeden Text (1–5) die richtige Überschrift (A–F) aus.
Jede Überschrift können Sie nur einmal wählen. **Eine** Überschrift bleibt **übrig**.
Sie hören die Texte zweimal. Markieren Sie Ihre Lösungen.

Transkript

- 1 Schreib dir jeden Einkauf auf. Und das jeden Tag. So weißt du, wie viel Geld und wofür du es aus gibst.
- 2 Nimm jeden Abend Münzen aus deiner Geldtasche und gib sie in eine Spardose. Egal ob 1 Kuna oder 10 Lipa. Am Ende des Monats bist du wahrscheinlich überrascht, wie viel du gespart hast.
- 3 Bezahle immer mit Bargeld und nicht mit Karten. Wenn du so bezahlst, überlegst du zweimal, ob du diese Sache wirklich brauchst.
- 4 Du brauchst nicht immer neue Kleidung zu kaufen. Du, deine Freunde und deine Geschwister – ihr könnt euch eure Sachen leihen.
- 5 Ein Kinotag ist mittlerweile sehr teuer geworden. Wenn du aber Mitglied in einer Bibliothek bist, kannst du dort nicht nur Bücher, sondern auch CDs und DVDs ausleihen.

- A Bar bezahlen
- B Filme ausleihen
- C Billig einkaufen
- D Kleingeld sammeln
- E Ausgaben notieren
- F Klamotten tauschen

Megjegyzés: A hallgatást szövegértéssel ellenőrző feladatok nem tartalmaznak megoldott példát (0).

PONTOS VÁLASZOK: 1 E, 2 D, 3 A, 4 F, 5 B

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megállapítani a főbb gondolatokat

ÉRTÉKEELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 5 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

²¹ Az egyes vizsgaegységek példafeladatai és speciális részei megtekinthetők a Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja hálózati oldalain a *Provedeni ispiti i Ispitni katalozi za državnu maturu* linken.

²² Összekötési példafeladat az *Olvasás* vizsgaegységből.

2.6.2. Többszörös választási lehetőségű példafeladat

Aufgabe 2 Fragen 7–12

Lesen Sie den folgenden Text. Wählen Sie für jede Frage (7–12) die richtige Antwort (A, B oder C) aus.

Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

Maskenbildnerin

Am Hinterkopf sieht man den Schädelknochen. Die Wunde an der Stirn ist tief und blutig.

Julia John betrachtet das Gesicht, den Nacken und den Hals. Dann nimmt sie einen dünnen Pinsel und rote Farbe und macht die Wunde noch ein bisschen blutiger. Die 25-jährige Hannoveranerin lernt Maskenbildnerin am Theater in Niedersachsen.

Im Sommer hat sie ihre Abschlussprüfungen. Deshalb muss sie jetzt viel üben. Heute muss sie beispielsweise eine Charaktermaske fertig machen. Julia John hat sich für einen Zombie entschieden. Und den macht sie an ihrer besten Freundin.

Sie schafft es, Junge zu Alten, Dünne zu Dicken und aus Menschen Tiere zu machen. Dabei ist Schminken und Stylen nur ein Teil ihrer Arbeit. Sie macht auch Masken nach Zeichnungen, Perücken, Bärte oder sogar ganze Körperteile – alles in Handarbeit und individuell dem Träger angepasst. Dieser Beruf bedeutet keinesfalls Glamour, wie viele denken. Maskenbildner arbeiten fast immer abends, am Wochenende und feiertags. Und wer für Filme arbeiten möchte, muss mit langen Wartezeiten beim Drehen rechnen. Man muss also sehr geduldig sein. Außerdem hat man nur einmal im Jahr einen sechswöchigen Urlaub. Für diesen Beruf braucht man viel Idealismus, und viel Praxis, vor allem im Theater. Julia ist sich noch nicht sicher, wo genau sie arbeiten will. Besondere Effekte, Modenschauen, Film? Alles ist offen. Wichtig ist ihr vor allem, Erfahrungen zu sammeln.

7 Wo befindet sich die Wunde?

- A** Am Hals.
- B** Am Nacken.
- C** Im Gesicht.

8 Warum macht Julia heute einen Zombie?

- A** Sie probt für das Examen.
- B** Sie bastelt ihn fürs Theater.
- C** Sie macht ihn für ihre Freundin.

9 Was schafft Julia?

- A** Leute zu verbinden.
- B** Leute zu verändern.
- C** Leute zu verwechseln.

10 Für wen sind ihre Masken?

- A** Sie entsprechen nur einer Person.
- B** Sie sind für wenige Leute gemacht.
- C** Sie passen allen Menschen.

11 Was muss eine Maskenbildnerin haben?

- A** Viel Glamour.
- B** Viel Freizeit.
- C** Viel Geduld.

12 Welche Erfahrungen findet Julia am wichtigsten?

- A** Die aus dem Theater.
- B** Die aus dem Film.
- C** Die aus der Mode.

PONTOS VÁLASZOK: 7 C, 8 A, 9 B, 10 A, 11 C, 12 A

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből

ÉRTÉKEKÉLÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 6 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

2.6.3. Kombinált összekötős és kiegészítendő példafeladat

Aufgabe 3 Fragen 13–18

Lesen Sie den folgenden Text.

Wählen Sie für jede Lücke (13–18) die fehlende Antwort (A–G) aus.

Jede Antwort können Sie nur einmal wählen. Eine Antwort bleibt übrig.

(O→H) ist ein Beispiel. Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

Mountainbiken

Reporter: Hallo Tina, du bist Profi-Mountainbikerin. Was gefällt dir besonders am Mountainbiken?

Tina: (O) _____

Reporter: Hast du früher andere Sportarten gemacht?

Tina: (13) _____

Reporter: Wann hast du deine Leidenschaft fürs Mountainbiken entdeckt?

Tina: (14) _____

Reporter: Ist dieser Sport nicht gefährlich?

Tina: (15) _____

Reporter: Was ist dir bei einer Fahrt am wichtigsten?

Tina: (16) _____

Reporter: Was war dein bisher schönstes Erlebnis?

Tina: (17) _____

Reporter: Was wünschst du dir für die Zukunft?

Tina: (18) _____

Reporter: Danke für das Gespräch.

A Mit 12 Jahren habe ich nach einer neuen Sportart gesucht. Und da habe ich mich fürs Mountainbiken begeistert.

B Doch, auf der Rennstrecke kann es manchmal sehr schnell werden. Deshalb muss man voll konzentriert sein. Aber gerade das macht mir auch am meisten Spaß.

C In erster Linie Gesundheit, damit ich noch lange Spaß am Fahrradfahren haben kann.

D Ich habe mich am besten gefühlt, als ich das Rennen bei der Europameisterschaft gewonnen und die Goldmedaille mit nach Hause genommen habe.

E Ja natürlich! Als ich jünger war, habe ich Fußball gespielt. Manchmal habe ich mit meiner Familie auch Fahrradtouren gemacht.

F Das ist schwer zu sagen. Ich versuche immer, eine Strecke so schnell wie möglich zu fahren und dabei keine Fehler zu machen.

G Wenn es mal nicht so läuft, wie man es gerne haben möchte. Aber dann muss man versuchen, das Beste aus der Situation zu machen.

H Es macht mir großen Spaß, und ich liebe es, mich in der Natur zu bewegen und das Gefühl von Freiheit zu spüren.

PONTOS VÁLASZOK: 13 E, 14 A, 15 B, 16 F, 17 D, 18 C

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK: megállapítani a főbb gondolatokat, megkülönböztetni az egyes információkat, meghatározni a logikai és a jelentésbeli kapcsolatokat a szövegben

ÉRTÉKELES: 1 pont – pontos válasz (összesen 6 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

2.6.4. Kombinált összekötős és kiegészítendő példafeladat

Aufgabe 4

Fragen 19–24

Lesen Sie den folgenden Text.

Wählen Sie für jede Lücke (19–24) das richtige Wort (A, B oder C) aus.

(0→A) ist ein Beispiel. Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

Leser leben länger

Menschen, die viel lesen, leben länger. Das ist das Ergebnis einer Untersuchung, (0) _____ Wissenschaftler an der Yale Universität (USA) durchgeführt haben. Lesen hat einen positiven Einfluss auf unser Leben, sagen (19) _____. Wer viel liest, hat weniger Stress und achtet mehr auf seine Gesundheit. Man hat auch festgestellt, dass es für unser Gehirn besser ist Bücher zu lesen und weniger Zeitungen und Illustrierte. Wer täglich eineinhalb Stunden liest, erhöht seine Chancen länger zu leben. Die Wissenschaftler (20) _____ 12 Jahre den Lebensstil von mehr als 3 500 Menschen beobachtet, das heißt ihre Lesegewohnheiten, Gesundheit, Bildung und ihren Wohlstand. Die Testpersonen (21) _____ zu Beginn der Untersuchungen über 50 Jahre alt. Die aktuelle Studie bestätigt, dass Menschen, die bis zu 3,5 Stunden pro Woche lesen, wahrscheinlich um 17 Prozent länger (22) _____ als diejenigen, die gar nicht lesen. „Menschen, die nur eine halbe Stunde am Tag ein Buch lesen, haben einen Vorteil gegenüber denjenigen, die nicht lesen“, (23) _____ Becca R. Levy, Hauptautorin der Studie. Leider sehen viele Menschen über 65 Jahre im Durchschnitt täglich 4,4 (24) _____ fern. Man müsste die Älteren also davon überzeugen, in ihrer Freizeit lieber zu lesen, denn Bücherlesen könnte ihr Leben verlängern, wie in dem Bericht steht.

0

A die

B der

C das

19

A Sie

B sie

C wir

20
A hätten B sind C haben
21
A würden B waren C wären
22
A leben B wohnen C lieben
23
A fragt B antwortet C sagt
24
A Uhren B Stunden C Zeit

PONTOS VÁLASZOK: 19 B, 20 C, 21 B, 22 A, 23 C, 24 B

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK: előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 6 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

2.6.5. Kombinált összekötős és kiegészítendő példafeladat

Aufgabe 5**Fragen 25–30**

Lesen Sie den folgenden Text. Finden Sie für jede Lücke (25–30) die passende Ergänzung. (0→J) ist ein Beispiel. **Drei** Ausdrücke bleiben übrig.

Marie Wegener

Schon als Kind hat Marie Wegener von einer großen Musikkarriere geträumt. Ein Traum, der sich für die 17-jährige Schülerin (0) _____ Duisburg erfüllt hat: Als jüngste Kandidatin aller Zeiten (25) _____ sie 2018 bei „Deutschland sucht den Superstar“ gewonnen. Mit ihrer natürlichen Art (26) _____ ihrer glasklaren Stimme hat die junge Sängerin aus Nordrhein-Westfalen das Publikum verzaubert.

Deutschland hat eine neue Pop-Prinzessin – und (27) _____ Name lautet Marie Wegener! Mit ihrem Finalsong „Königlich“ zeigt (28) _____ 17-Jährige echte Superstarqualitäten, die nicht zufällig da sind: Schon im Alter (29) _____ 11 Jahren war Marie Wegener bei „The Voice Kids“ zu sehen und hat später jahrelang auch Gesangs- und Tanzunterricht genommen. Heute kann (30) _____ sie immer wieder als Gast bei verschiedenen Fernsehsendungen sehen. Seit ihrem ersten eigenen Konzert mit Band in der Kulturfabrik Krefeld begeistert sie mit ihren Auftritten ihre Fans in ganz Deutschland.

- A** das
- B** die
- C** eine
- D** hat
- E** ihr
- F** man
- G** und
- H** von
- I** vor
- J** aus

PONTOS VÁLASZOK: 25 D, 26 G, 27 E, 28 B, 29 H, 30 F

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 6 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

2.6.6. Írásbeli szövegalkotási példafeladat alapszinten²³

Lesen Sie die E-Mail von Antonia. Antworten Sie auf diese E-Mail.
Schreiben Sie **zu jeder Frage** mehrere Sätze. Schreiben Sie **80–100** Wörter.
Wenn Sie weniger Wörter schreiben, bekommen Sie weniger Punkte.

Hallo,
gestern musste ich mir zu Hause wieder anhören, dass ich viel zu viel Zeit im Internet verbringe.
Wie viel Zeit verbringst du im Internet und wann?
Was machst du meistens im Internet?
Wo hast du ein Profil erstellt und warum (nicht)?
Melde dich bitte bald.
Liebe Grüße,
Antonia

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK: tartalmi szempontok szerint értelmes és logikusan szervezett és érthető informális stílusú szöveget alkotni, a főbb gondolatokat példákkal alátámasztani, a szövegtípusnak, a kommunikációs célnak és az író-olvasó kapcsolatának megfelelő egyszerű kötőelemeket és egyéb nyelvi eszközöket használni

ÉRTÉKELÉS: pontozási skála²⁴ szerint, összesen 10 pont

²³ Összekötési példafeladat az Olvasás vizsgaegységből.

²⁴ lásd az 10. táblázatot és a 2.7.4. fejezetet Példa értékelt alapszintű írott szövegre.

2.7. FELKÉSZÜLÉS A VIZSGÁRA

Ahhoz, hogy sikeresen felkészüljenek az állami érettségi vizsgára Német nyelvből, a vizsgázóknak alaposan át kell tanulmányozniuk a vizsgakatalógust.

Felhívjuk a tanárok figyelmét arra, hogy a vizsgázók felkészítése a vizsgára nem tér el jelentősen azoktól a módszerektől és eljárásoktól, amelyeket német nyelv oktatásában használnak. Meg kell találni a megfelelő kapcsolatot nyelvoktatásra irányuló tevékenységek és a vizsgázók megfelelő felkészítéséhez szükséges tevékenységek között. Mindenesetre mindig a tanításra kell helyezni a hangsúlyt, mert a vizsgázó csak így fogja elsajátítani a kellő szintű kommunikatív nyelvi kompetenciát német nyelvből, hogy letegye a vizsgát a kívánt szinten.

A Német nyelv tantárgy elkészítésére vonatkozó szakirodalmat a Tudományos, Oktatási és Ifjúsági Minisztérium által, az előző négy éves korszak alatt engedélyezett tankönyvek képezik (www.mzom.gov.hr).

Az állami érettségi vizsga letételének módja és az ezzel kapcsolatos fegyelmi intézkedések, amelyeknek kimondása a tanulók nem megengedett viselkedése esetén Az állami érettségi vizsgaszabályzatában elő vannak írva (Narodne novine 56/26).

2.7.1. Felkészülés az Olvasás vizsgaegységre

A tanítási folyamat során a vizsgázóknak általában sok lehetőségük van arra, hogy a szövegértés képességet olvasással fejlesszék. Ennek ellenére, ösztönözni kell őket a különböző forrásokból származó szövegek önálló olvasására – könyvek, napilapok, folyóiratok és az internet, amely különösen népszerű médium és a legtöbb vizsgázó számára elérhető.

Erre a vizsgaegységre való felkészítés magában foglalja a vizsgázó globális, szelektív és részletes szövegolvasási képességének rendszeres fejlesztését, az olvasási folyamat tudatosítását, valamint a kulcsfontosságú stratégiák oktatását az egyes feladattípusok megoldásához.

A vizsgázó szövegértési készségeinek olvasással történő rendszeres fejlesztése ezen a szinten, magában foglalja az általános és szakterületi témák szélesebb körének, valamint a különböző szövegtípusok és irodalmi műfajok feldolgozását. Fontos, hogy ne kizárólag intenzív olvasással foglalkozzunk, hanem még inkább kiterjedt olvasással, ami lehetővé teszi a vizsgázók szókincsének és nyelvtani szerkezetének bővítését, és nemcsak a receptív, hanem a produktív képességek fejlesztéséhez is hozzájárul.

A szövegértés olvasással történő ellenőrzéséhez fontos a különböző típusú feladatok megoldása. A zárt típusú feladatokon kívül, amelyek ebben a vizsgaegységben gyakrabban fordulnak elő, a vizsgázóknak nyílt típusú feladatokat is kell adni.

Az olvasott szövegértés folyamatának átvilágítása megkönnyíti a vizsgázóknak a feladatok megoldását. Ennek a folyamatnak sok érintkezési pontja van a hallgatás folyamatával. A szöveg egészének megértéséhez és a szöveggel kapcsolatos feladatok megoldásához

gyakran nem szükséges minden szót, kifejezést vagy akár az egész mondatot megérteni. A szövegértésben sokat segíthet a vizsgázó tematikai és nyelvi előzetes tudásának aktíválása olvasással és a hallgatással.

Bátorítani és motiválni fogja őket az a tudat, hogy többet tudnak a szövegről, mint gondolják. Ahhoz, hogy a szükséges nyelvi ismereteket aktiválni tudjuk, szükséges az ismeretlen szavak megértésének gyakorlása a szöveggörnyezet, a szóalkotás szabályai és az internacionalizmusok, germanizmusok stb. segítségével. A szöveg szervezésének és szerkezetének ismerete (bekezdések szerkezete, kohézió és koherencia elemei) szintén segíti a szöveg megértését és bizonyos feladatok megoldását.

Annak érdekében, hogy ebben a vizsgarészben még sikeresebbek legyenek, a vizsgázókat meg kell ismertetni azokkal a feladattípusokkal, amelyekkel ellenőrzik a szövegértést olvasással és stratégiákkal, amelyek segítik azoknak a sikeres megoldását.

A többszörös választási lehetőségű feladatok sikeres megoldásához a vizsgázóknak fel kell kelteni a figyelmüket arra, hogy a szöveg elolvasása előtt, olvassák el a kérdéseket és gondolkozzanak el a felkínált válaszokon, azután olvassák el a szöveget, és találjanak benne megerősítést, hogy a feltételezésük helyes.

Nagyon fontos figyelmeztetni a vizsgázókat, hogy a zavaró tényezők is logikailag kapcsolódnak a szöveg tartalmához, és csak a szöveg figyelmes olvasása, különösen implicit jelentések esetén segíthet a helyes válasz kiválasztásában. Egynél több válasz megjelölésért egy adott kérdésben nem jár pont.

Az összekötős feladatoknál pedig figyelmesen el kell olvasni el azokat a kérdéseket, amelyek kijelentő vagy kérdő mondatok, kifejezések stb. formájában vannak, majd keresni a kulcsszavakat vagy kifejezéseket a szövegekben, amelyek összekötik a kérdéseket és a szövegeket.

Ezeknél a feladatoknál is figyelni kell a zavaró tényezők tartalmára és számára, illetve a szövegben alá kell húzni azokat a kulcsszavakat, amelyek alapján a vizsgázó azt gondolja, hogy a felkínált válasz egyben a pontos válasz is. Ez megkönnyíti a vizsgázó számára a helyes válasz kiválasztását, és lehetővé teszi a megoldás gyorsabb ellenőrzését.

A kiegészítendő feladat sikeres megoldásához először el kell olvasni a teljes szöveget, és kiemelt figyelmet kell fordítani az üres hely előtti és utáni szavakra/mondatokra. Ezután, el kell dönten, hogy jelentése és nyelvtani jellemzői alapján melyik szó felel meg legjobban a szövegben az üres helyre. Mivel ez a vizsgaegység nagyszámú feladatot tartalmaz, amelyeket adott idő alatt kell megoldani, a vizsgázóknak vigyázniuk kell az egyes feladatok megoldásának megfelelő időbeosztására. Nem lenne szabad túl sokáig tartózkodniuk bizonyos feladatok megoldásán, és a végén meg sem kísérelni megoldani a megmaradt feladatokat. Jó lenne, ha ennek a vizsgarésznek az elején átnéznének minden feladatot, és megállapítanák, számukra melyek a könnyebb és melyek a nehezebb feladatok, és először a könnyebb feladatok megoldására koncentrálnának, ami motiválni fogja őket a megmaradt, nehezebb feladatok megoldására. Ez időt takarít meg.

2.7.2. Felkészülés az Írás vizsgaegységre

Ebben a vizsgaegységben a vizsgázók számára a legfontosabb lehetővé tenni, minél gyakrabban a különböző szövegtípusok írásának gyakorlását, különösen azokat, amelyek előfordulhatnak ebben a vizsgaegységben. Azonban, mielőtt a vizsgázókkal elkezdődik a különböző szövegtípusok írásának intenzív gyakorlása, meg kell ismerkedniük a szöveg írásának folyamatával, és fokozatosan végig kell vezetni őket annak minden szakaszán.

Az írási folyamat egyik első lépése a feladat megértése. Ebben a vizsgázóknak segíteni lehet különböző írás feladatok elemzésével a következő kérdésekkel:

- Milyen típusú szöveget kell leírni?
- Kinek kell írni?
- Miről kell írni, azaz milyen típusú információkat kell belefoglalni a szövegbe?
- Mit kell közölni ezzel az információval kapcsolatban?
- Milyen hosszú kell, hogy legyen a szöveg?

Jó lenne arra ösztönözni a vizsgázókat, hogy a feladat utasításában jelöljék meg azokat a kulcsszavakat, amelyek választ adnak a kérdésekre, mert ezek közvetlenül mutatnak rá, hogy mit kell tenni a feladatban. A feladat egy részének kihagyása jelentősen csökkentheti a sikerességet ebben vizsgaegységben.

A jó szövegalkotás előfeltétele a vázlat előzetes kidolgozása. A vizsgázók általában nincsenek tisztában azzal, mennyire célravezető a szöveg vázlatának kidolgozása. Jelentőségéről csak akkor fogják meggyőződni, ha rendszeresen gyakorolják velük a rövid, világosan felépített vázlat elkészítését, amely olyan címszavakat fog tartalmazni, amelyek majd könnyen mondatokká formálhatók.

A vázlat nélkül készített szövegek néhány példájának elemzése tudatosítja a vizsgázókban, hogy rendszerezni kell gondolataikat és elképzeléseiket a szöveg írása előtt.

A továbbiakban célszerű gyakorolni a vizsgázókkal a mondatok összekapcsolását megfelelő nyelvi kohéziós eszközök segítségével, a szövegben a bekezdések kialakítását és megfelelő kidolgozását valamint a bekezdések összekapcsolását a szövegben. Ahhoz, hogy a vizsgázók megfelelően kialakítsák és kidolgozzák a szöveget, meg kell őket ismertetni az adott szövegtípus (pl. esszé, levél stb.) jellemzőivel. Ennek legjobb módja a különböző szövegtípusok mintáinak összehasonlítása és elemzése.

Az írási folyamat nagyon fontos szakasza a szöveg olvasása. A vizsgázóknak először el kell olvasniuk az írott szöveget, és ellenőrizniük kell, hogy az logikus sorrendben van-e, és minden szükséges információt/ötletet tartalmaz-e. Ezután még egyszer el kell olvasniuk a szöveget, hogy kijavítsák a nyelvtani, a helyesírási és a stilisztikai hibákat.

A szövegalkotás folyamata alatt, illetve a szöveg végleges változatának elkészítése után is, a vizsgázóknak visszajelzést kell adni a munkájuk minőségéről.

A visszajelzés bizonyos kritériumok alapján megjegyzés vagy értékelés formájában adható. Ezzel kapcsolatban jó lenne részletesen megismertetni a vizsgázókat a vizsgakatalógusban leírt értékelési kritériumokkal.

Célszerű korlátozni a vizsgázók feladatmegoldási idejét a gyakorlás folyamán. Ahogyan abban a vizsgaegységben, amelyben az olvasás általi szövegértésre vonatkozik, úgy ebben a részben is a helyes időbeosztás az egyik nagyon fontos sikertényező. Egyéntől függő, hogy mennyi időre lesz szüksége a vizsgázónak az egyes lépésekhez, de minden vizsgázónak tudatosítania kellene, hogy a szövegírás folyamatának kulcsfontosságú lépései – a feladat részletes elolvasása, ötletgyűjtés, vázlatkészítés, szövegírás, írott szöveg ellenőrzése és a szöveg átmásolása, valamint a tény, hogy gyakorlással el tudja érni a kívánt sebességet a jó szöveg írásában.

2.7.3. Utasítások és felkészülés az írott szövegalkotásra alap szinten

1. Tanulmányozza a pontozási skálát.

Az 10. táblázatban levő skála azt mutatja, hogyan történik az értékelés a rövid írott szövegben.

Két kritérium van: *A Feladat teljesítése* és a *Nyelv*

Az Ön sikere a két kritériumra szerzett pontok számától függ.

Mit kell tennie? Szükséges:

- a feladat minden részére válaszolni (lásd *Feladat teljesítése*)
- mindhárom tartalmi meghatározót kidolgozni (lásd *Feladat teljesítése*)
- a gondolatait egy könnyen követhető logikai sorrendbe rendezni (lásd: *Nyelv*)
- gondolatainak kifejezésére megfelelő szókincset használni (lásd *Nyelv*)
- megfelelő nyelvtani szerkezeteket használni (lásd *Nyelv*).

2. Tanulmányozza át a feladatot.

Lesen Sie die E-Mail von Antonia. Antworten Sie auf diese E-Mail.

Schreiben Sie **zu jeder Frage** mehrere Sätze. Schreiben Sie **80-100** Wörter.

Wenn Sie weniger Wörter schreiben, bekommen Sie weniger Punkte.

Hallo,

gestern musste ich mir zu Hause wieder anhören,

dass ich viel zu viel Zeit im Internet verbringe.

Wie viel Zeit verbringst du im Internet und wann?

Was machst du meistens im Internet?

Wo hast du ein Profil erstellt und warum (nicht)?

Melde dich bitte bald.

Liebe Grüße,

Antonia

3. Tanulmányozza az utasításokat.

A. Írjon az adott témáról.

Mindig írjon arról, ami adott a tartalmi meghatározásokban (kérdésekben), és válaszoljon egyértelműen minden tartalmi meghatározásra (kérdésre).

Például, *Wie viel Zeit verbringst du im Internet und wann?* Példa világos válaszra: *Meistens verbringe ich viel Zeit im Internet nach der Schule oder am Wochenende.* Példa nem világos válaszra: *Ich zu viel Zeit im Internet verbringe.* (A feladatból van kimásolva.)

Az adott példában a téma a következő: *Zeit im Internet.*

B. Ügyeljen a szövegtípusra.

A adott példában elektronikus üzenetet kell írnia kortársnőjének. Szólítsa meg illően, válaszoljon a kérdésekre, a végén üdvözlje és írja alá nevének kezdőbetűivel, becenevével vagy kitalált nevével. A teljes nevét és vezetéknévét nem szabad leírnia!

Ha kihagyja a szövegtípus jellemzőit, akkor pontokat veszít a *Feladat teljesítése* kritériumra.

C. Dolgozza ki a tartalmi meghatározásokat (kérdéseket).

Az utasításokban le van írva: *Antworten Sie auf diese E-Mail. Schreiben Sie zu jeder Frage mehrere Sätze.*

A pontozási skála az egyes tartalmi meghatározások (minden kérdésre részletesebb válasz) több (egyszerű, összetett alárendelő vagy összetett mellérendelő) mondatlal történő kidolgozását igényli. Például, ha a kérdés így szól: *Was machst du im Internet und warum?*

- példa lehetne a kidolgozott válaszra: *Ich höre Musik auf YouTube. Das entspannt mich.*
- példa lehetne a kidolgozatlan válaszra: *Im Internet höre ich Musik, spiele verschiedene Spiele und sehe Filme.*

Ha a kérdés így szól: *Wo hast du ein Profil erstellt und warum (nicht)?*

- példa lehetne a kidolgozott válaszra: *Ich habe ein Profil im Instagram erstellt, weil ich mit meinen Freundinnen kontaktieren will.*
- példa lehetne a kidolgozatlan válaszra: *Ich habe ein Profil auf Facebook und im Instagram erstellt. Mein Profil im Instagram ist besser, weil es interessant ist.*

D. Tartsa be a meghatározott szószámot.

Az utasításokban le van írva: *Schreiben Sie 80-100 Wörter.*

Ne írjon kevesebb szót, mert pontokat veszít a *Feladat teljesítése* kritériumra. Ne írjon sokkal több, mert megköckáztatja, hogy olyan szöveget ír, amely nem kapcsolódik a feladathoz, vagy megismétli a már elmondottakat, és pontokat veszít a *Feladat teljesítése* kritériumra. Az ismétlések közé tartozik a mondatok átmásolása a feladat szövegéből, pl. *Am Wochenende bin ich mit Marko, Ivan, Marina und Sanja zusammen.*

4. Gyakoroljon.

Válasszon ki néhány üzenetet és írja meg a válaszokat. Számolja meg a szavakat, hogy legyen elképzelése arról, mit mondhat el 80-100 szóban.

- Próbálja meg 60 percben leírni a választ, mert nagyjából ennyi ideje lesz a vizsgán. Így könnyebben tudja felmérni, hogy mennyi időre van szüksége egy 80-100 szóból álló üzenet írásához (szótár használata nélkül).
- A gyakorlás során tartsa be a utasításokat üzenetíráshoz a vizsgán.
- Kötelezően gyakorolja az üzenet tervezését és a vázlatírást.
 - A sikeres szövegírás titka a TERVEZÉS.
 - Az érthető, értelmes és logikusan összefüggő szöveg írása egy szervezett tevékenység.
 - Tudni fogja, mennyi időre van szüksége a rövid írott szöveg tervezéséhez és a vázlatíráshoz.
 - Fejlessze készségét és gyorsaságát az adott témával kapcsolatos tervezésben és ötletgyűjtésben, valamint ötletei szervezésében.
- Amíg ötleteket gyűjt az íráshoz és egy rövid írott szöveget tervez, elég címszavakat/kulcsszavakat írni.

5. Ellenőrizze, hogy mit írt le.

Olvassa el választát, és ellenőrizze:

- Milyen folyékonyan olvassa saját rövid írott szövegét? Valamely részeket el kell-e kétszer olvasnia?
- Leírt-e minden szükséges információt/ötletet? Logikus-e a gondolatmenet?
- Olvassa el még egyszer a választ, és ellenőrizze:
 - Vannak-e helyesírási hibái?
 - Ellenőrizze a szókincset. Gyakran ismétlődnek egyes kifejezések?
 - Ellenőrizze a nyelvtant. Vannak hibái az alany és az állítmány közötti megfogalmazásban és a mondat szórendjében?

Vigyázzon a kézírásra. Az olvasható kézírás segít az olvasónak, és jó benyomást kelt. Tehát gondolja át, mit fog írni, és ne írjon túl gyorsan.

2.7.4. Példa alap szinten írott szöveg értékelésére

E-ÜZENET		
Hallo, Antonia! Ich freue mich auch immer an deine E-mail. Ich antworte dir gerne an diese Fragen. Im Internet verbringe ich viel Zeit. Wie viel und wann? Das ist schwer zu sagen, weil ich 24 Stunde pro Woche im Internet verbringe, besonders wenn ich früh stehe auf, bevor ich nach der Schule gehe, und natürlich am Abend wenn ich schlafen gehe. Im Internet kann mann viele verschiedene Dinge machen, z. B. ich liebe am meisten meine Freizeit an Instagram und Facebook verbringen und ich auch liebe an die Website wie ASOS, H&M und so weiter neue Klamotten, neue Kleidung, neue Bluse sehen. Meine Vater hat mir ein Facebook-Profil gemacht und ich habe diese Profil seit 7 Jahre. Mit Facebook-Profil kann ich mit meinen Freunden chatten und über verschiedene Thema diskutieren. Tschüß, M.		
Szavak száma: 127		
KRITÉRIUM	PONTOK SZÁMA	INDOKLÁS
Szavak száma	+	A szöveg elegendő számú szót tartalmaz.
Szöveg típusú elemek	+	A szövegben van megszólítás, üdvözlés és aláírás.
Feladat teljesítése	(maximálisan 10)	Mindhárom tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott.
Nyelv	9	Nagyon jó szókincs és szerkezetek tartománya a feladat teljesítéséhez. A szöveg teljesen érthető kisebb hibák mellett.
ÖSSZESEN	9	

E-ÜZENET		
Hallo, Bei mir ist nicht viel anders. Die Eltern jammern immer wieder. Täglich verbringe ich im Internet drei oder vier Stunden. Wenn meine Eltern nicht zu Hause sind werde ich ein Internetsüchtige. Jeden Tag surfe ich durch verschiedenen Internetseiten die mich interessieren. Aber, am häufigsten schaue ich mir Videos an. Zurzeit habe ich zwei Profile in verschiedenen Sozialnetzwerken: Instagram und Facebook. Ich warte auf deine Antwort. Herzliche Grüße Jana		
Szavak száma: 68		
KRITÉRIUM	PONTOK SZÁMA	INDOKLÁS
Szavak száma	-1	Nem elegendő a szavak száma.
Szöveg típusú elemek	+	Egyetlen szöveg típusú elem sem hiányzik.
Feladat teljesítése	(maximálisan 8)	Kettő tartalmi meghatározás teljesen kidolgozott, egy pedig részben.
Nyelv	8	Jó szókincs és szerkezetek tartománya a feladat teljesítéséhez. Könnyen érthető a szöveg kisebb hibákkal.
ÖSSZESEN	7	

2.7.5. Felkészülés a Hallgatás vizsgaegységre

A vizsgaegységet, amelyben a szövegértés hallgatással ellenőrzéssel történik a vizsgázók általában a vizsga nehezebb részének tekintik. Ennek a negatív megítélésnek a lehetséges okai az egyes tankönyvek mellett nem elegendő mennyiségű auditív anyag, valamint a tanulók általánosan gyenge német nyelvi kitettsége hazánkban. A vizsgázók rendszeres és színvonalas felkészítése azonban jelentősen enyhítheti és megszüntetheti félelmüket ettől a vizsgarésztől.

A vizsgázók erre a vizsgaegységre való felkészítésének nagyon fontos elemei a következők:

- a vizsgázó szövegértési készségeinek fejlesztése hallgatással
- a hallgatás folyamatának tudatosítása a vizsgázóban
- a vizsgázók oktatása stratégiákra a szöveg megértését hallgatással ellenőrző feladatok sikeres megoldásához.

A vizsgázók tanórán kívüli gyenge német nyelvi kitettsége miatt a Német nyelvi órákon nagyobb hangsúlyt kell fektetni az auditív anyagok használatára. A vizsgázókkal különféle beszélt és társalgási szövegeket kell feldolgozni, amelyeket anyanyelvi beszélők, standard német nyelven beszélnek.

Az ilyen szövegekre és a megértés ellenőrzésére szolgáló kísérő feladatokra példák találhatóak az interneten (www.ncvvo/kategorija/drzavna-matura/provedeni-ispiti, www.goethe.de, www.pasch-net.de stb.).

Ha hiányoznak az előkészített auditív anyagok, mindig lehetőség van azok elkészítésére, és a kollégák mellett, a vizsgázók maguk is tudnak segíteni az elkészítésükben, miután részletesen megismerkednek azzal, hogy mi a követelmény (mely plusz képességeket követel) és hogyan követelik (milyen típusú feladatokkal).

A szövegeket globális, szelektív és részletes megértési céllal kell hallgatni. Ha a vizsgázók nem szoktak különböző beszélőket hallgatni, először lassabban kimondott szövegeket hallgassanak, azután pedig természetes ütemben kimondott szövegeket is háttérzajjal. A vizsgázókat arra kell ösztönözni, hogy akár iskolai feladataik részeként, akár szabad-időjükben német nyelven hallgassanak zenét, nézzenek német televíziós műsorokat, és beszéljenek német anyanyelvűekkel.

A vizsgázó hallgatási képességeinek fejlesztésében fontos, hogy a vizsgázó tudatosítsa a hallgatás folyamatát. A hallgatás folyamatát, de magát a bizonyos típusú feladatok megoldásának folyamatát is a vizsgázók legkönnyebben beszélgetésen keresztül értik meg, hogyan oldottak meg bizonyos kérdéseket a feladatban. Fontos, hogy ebben a beszélgetésben tudatosuljon bennük, hogy nagyon gyakran nem szükséges minden hangot és szótagot, minden szót, kifejezést vagy mondatot megérteni ahhoz, hogy a szöveg jelentését egészében megértsék. Sokkal fontosabb a témával kapcsolatos előzetes ismeretek aktiválása, és feltevések kialakítása arról, hogy az beszélők mit is mondhatnak.

Ebben az értelemben jó figyelmeztetni a vizsgázókat, hogy ne nyugtalankodjanak, ha nem hallanak vagy nem értenek bizonyos szót. Folytatni kell a szöveg hallgatását, meg kell próbálni megérteni az általános üzenetet, és azt összekötni azzal, amiről úgy gondoljuk, hogy elhangzott.

A szövegértés hallgatással történő ellenőrzésére szolgáló különféle feladatok megoldási eljárásának és stratégiáinak ismerete a siker kulcsfontosságú feltétele ebben vizsgaegységben.

Első lépés a feladatok megoldásában a feladat megoldására vonatkozó utasítások megértése.

Az utasítás fontos információkat tartalmaz a témáról, a beszélő személyekről és a helyzetről, valamint magyarázatot ad arra, hogy a meghatározott feladatban mit kell tenni. Különös figyelmet kell fordítani az információkra, azaz a pontos válaszra és a zavaró tényezőkre, amelyeket a vizsgázó kiolvashat a kérdésekből és a felkínált válaszokból.

Ezen információk alapján következtetéseket tud levonni a szöveg egészére és a szöveg azon részleteire, amelyeket várhatóan valamivel tágabb szöveggörnyezetben hallhat. Ezért nem elég csak figyelmeztetni a vizsgázókat, hogy figyelmesen hallgassák meg és olvassák el az utasításokat és a kérdéseket mindegyik feladatban, hanem elemezni kell velük az utasítások és kérdések különböző formáit, valamint gyakorolni azok megértését.

A szöveg minden első hallgatása előtt a vizsgázóknak idejük van elolvasni az utasítást és a kérdéseket a feladatban. Ezt a tényt jól ki kell használniuk, mert a feltett kérdések a hallgatott szöveg tartalmára és a sorrendre vonatkoznak, amely szerint hallani lehet a kért információkat.

Figyelmeztetni kell a vizsgázókat, hogy a kérdéseket már a szöveg első hallgatásakor meg kell válaszolniuk, a második hallgatást pedig a kihagyott kérdések megválaszolására és válaszaik pontosságának ellenőrzésére kell felhasználniuk. Fontos, hogy a vizsgázók minden kérdést megválaszoljanak, még akkor is, ha nem biztosak abban, hogy mit hallottak vagy értettek. Habár, a találgatás nem mindig vezet a helyes válaszhoz, a zavaró tényezők könnyen megtéveszthetnek, mert logikusan kapcsolódnak a szöveg tartalmához. Jobb megpróbálni válaszolni egy kérdésre, mint nem válaszolni. Végül pedig nagyon fontos a vizsgázóknak megmagyarázni a válaszok átmásolásának menetét a különálló válaszadó lapra. A figyelmetlenség vagy a szükségtelen sietés a válaszok másolása során hibákhoz vezethet, ezáltal pedig felesleges pontvesztéshez ebben a vizsgaegységben.

3. KIEGÉSZÍTŐK

3.1. NYELVTANI TARTALMAK LEÍRÁSA EMELT SZINTŰ VIZSGÁHOZ

Tematikus területek

1. Család és otthon, környezet, családi kapcsolatok
2. Étel és ital
3. Mindennapi élet és szokások: vásárlás, szolgáltatások
4. Iskola és tanulás
5. Szabadidő: a szabadidő eltöltésének módjai – film, színház, TV, olvasás, zene, számítógép
6. Kapcsolatok más emberekkel: barátság
7. Lakhatás, élet a városban, vidéken, kisebb helységben
8. Egészség és testápolás
9. Sport, szórakozás, szabadidőtöltés
10. Munka és oktatás: munkához való hozzáállás, szakmaválasztás
11. Öltözködés, divatirányzatok, ifjúság és divat
12. Pénz, pénzhez való hozzáállás, pénzszerzés
13. Természet, a természettudományokból
14. Környezetvédelem
15. Technológia
16. Forgalom (járművek, viselkedés a forgalomban) és utazás
17. Szellemi és etikai értékek
18. Média (szórakoztató, hasznos)
19. Reklám és annak hatása az életre
20. A fiatalok élete a német nyelvterületű országokban
21. Ismert emberek német nyelvterületű országokból
22. A politikából
23. Horvátország történelméből és kultúrájából
24. Német nyelvterületű országok történelméből és kultúrájából
25. Horvátország földrajzi, kulturális és társadalmi sajátosságai
26. Hagyományos ünnepek stb.

Nyelvtani szerkezetek

MORFOLÓGIA

Főnevek

- főnevek neme
- főnevek ragozása
- melléknevekből származó főnevek ragozása
- kicsinyítő képzők
- összetett főnevek nemének meghatározása

Névelő

- a határozott és határozatlan névelő, valamint a névelő nélküli főnevek használata és ragozása egy adott szöveggörnyezetben

Névmások

- legelterjedtebb névmások típusai és azok ragozása

Számok

- fő- és sorszámok és ragozásuk
- egyéb számok (törtek stb.)

Melléknevek

- melléknevek attributív és predikatív használata
- melléknevek ragozása
- melléknevek fokozása
- jelen idejű és a múlt idejű melléknévi igenévből származó melléknevek
- melléknévi vonzatok (előjárószavak használata bizonyos melléknevekkel)

Igék

- erős és gyenge igék ragozása jelenidőben, múltidőben, Präteritumban, Plusquamperfekt-ben²⁵, future I. és future II. jövőidőben.
- modális igék ragozása jelenidőben, Präteritumban és múltidőben

25 A szakközépiskolákból a vizsgázónak kiegészítésként fel kell dolgozniuk a megjelölt nyelvtani szerkezeteket, hogy emelt szinten sikeresen letegyék a vizsgát.

- segédigék ragozása jelenidőben, Präteritumban és múltidőben időben
- elváló igék és igék ragozása visszaható névmással
- passzív (szenvető szerkezet): Präsens és Präteritum
- segédigék, módbeli segédigék, erős és gyenge igék Konjunktív Präteritum, würde + infinitív (főnévi igenév)
- Partizip Präsens és Partizip Perfekt (folyamatos és befejezett melléknévi igenév)
- ige infinitívusa (főnévi igeneve) + zu
- Imperativ (felszólító mód)
- igeidők képzése
- vonzatos igék
- állítás, sejtés és valószínűség kifejezése módbeli igék segítségével

Elöljáró szók

- elöljáró szók részes esettel, tárgyesettel, részes esettel és tárgyesettel, birtokos esettel

Határozószók

- a határozószók főbb fajtái
- a határozószók összehasonlítása
- *hin und her* és összetételei igékkel
- személyekre és dolgokra vonatkozó névmási és kérdő határozószók

Partikulák és mondatekvivalensek

- *ja, nein, doch, bitte, danke...*

SZINTAXIS

- szórend a kijelentő, kérdő és felszólító mondatban
- szórend mellérendelő és az alárendelő összetett mondatokban és inverzióban
- függő beszéd
- kívánságok és parancsok kifejezése
- zu + főnévi igenév

Mondatok

- Mellérendelő összetett mondatok a hozzájuk tartozó kötőszavakkal
- alanyi és tárgyi mondatok (dass, ob kötőszavak)

- időmondatok (*als, bevor, bis, ehe, nachdem, seit, solange, während, wenn...*)
- ok-okozati mondatok (*weil, da*)
- feltételes mondatok: valós és valótlan jelenre és a jövőre utalók
- szándékot kifejező mondatok *damit* és *um + zu + főnévi igenévvel* rövidítve
- engedélyt kifejező mondatok (*obwohl*)
- következtető mondatok (*so dass, als dass, dass*)
- alárendelt mondatok (*wie, als, als ob, als wenn, je desto*)
- módbeli mondatok (*indem, statt dass, ohne dass*)
- vonatkozó mondatok
- alárendelt mondatok rövidítése
- függő beszéd Konjuktív
- az infinitív csoport, mint a meghatározott igék kötelező kiegészítése

Nyelvi funkciók

Társadalmi kapcsolatok kialakítása

(pl. valakinek megszólítása, bemutatkozása, üdvözlése, hívása, meghívás elfogadása vagy elutasítása, bocsánatkérés, telefonálás, hála kifejezése)

Kapcsolatok meghatározása (pl. engedélykérés, engedély megadása és megtagadása, tanácskérés és tanácsadás, figyelmeztetés, dicséret)

Kommunikáció kialakítása (pl. közvetlen kérdések feltevése, valami félreértés vagy nem ismerés kifejezése)

Álláspontok kifejezése (pl. egyetértés, szándék, kétség, feltételezés)

Kívánságok, kérések stb. kifejezése (pl. gratuláció, kérések teljesítése vagy elutasítása, ajánlattétel, ajánlatok elfogadása, ajánlatok elutasítása)

Érzelmekkel, véleményekkel stb. kapcsolatos kérdések és érzések, vélemények kifejezése stb. (pl. egyetértés, nemtetszés, előnyben részesítés, félelem, öröm, bizonytalanság, kö-zömbösség, (elégedetlenség), elégedettség remény, szomorúság, felháborodás, harag stb.)

Cselekvésre való felbujtás, azaz mulasztás hangsúlyozása (pl. parancs kiadása, segítségkérés, segítségnyújtás, képesség vagy képtelenség kifejezése, tiltás kifejezése)

Tájékoztatás megadása vagy kérése (pl. jelentés, elbeszélés, magyarázat, megnevezés, megjelenés, sajátosságok leírása – állapot leírása, felhasználás céljának felsorolása, saját és mások véleményének kifejtése)

3.2. NYELVI TARTALMAK LEÍRÁSA ALAPSZÍNTŰ VIZSGÁHOZ

Tematikus területek

1. Személyes adatok
2. Család és otthon, környezet
3. Mindennapi élet és szokások
4. Iskola és tanulás
5. Szabadidő, szórakozás
6. Forgalom és utazás
7. Kapcsolatok más emberekkel
8. Egészség és testápolás
9. Munka és oktatás
10. Vásárlás
11. Étel és ital
12. Szolgáltatások
13. Időjárás
14. Történelem, kultúra és civilizáció, hagyományos ünnepek stb.
15. Természet és környezetvédelem
16. Technológia és média

Nyelvtani szerkezetek

MORFOLÓGIA

Főnevek

- főnevek neme
- főnevek ragozása
- kicsinyítő képzők
- összetett főnevek nemének meghatározása

Névelők

- a határozott és határozatlan névelő, valamint a névelő nélküli főnevek használata és ragozása egy adott kontextusban

Névmások

- legelterjedtebb névmások típusai és azok ragozása

Számok

- fő- és sorszámok és ragozásuk
- egyéb számok (törtek stb.)

Melléknevek

- melléknevek attributív és predikatív használata
- melléknevek ragozása
- melléknevek fokozása
- jelen idejű és a múlt idejű melléknévi igenévből származó melléknevek
- melléknévi vonzatok (előjárószavak használata bizonyos melléknevekkel)

Igék

- erős és gyenge igék ragozása jelenidőben, múltidőben, Präteritum és Futur I.
- módbeli igék ragozása a jelenidőben és Präteritum múltidőben
- segédigék ragozása jelenidőben, Präteritum és Perfekt múltidőben
- elváló igekötők és igék ragozása visszaható névmással
- passzív (szenvendő szerkezet) jelenidőben
- segédigék és módbeli igék Präteritum ragozása
- *würde* + infinitív (főnévi igenév)
- Partizip Präsens és Partizip Perfekt
- infinitív (főnévi igenév) + *zu*
- imperatív (felszólító mód)
- ige vonzatok

Előjáró szók

- előjáró szók részes esettel, tárgyesettel, részes esettel és tárgyesettel, birtokos esettel

Határozószók

- határozószók főbb fajtái
- személyekre és dolgokra vonatkozó névmási és kérdő határozószók

Partikulák és mondatekvivalensek

- *ja, nein, doch, bitte, danke...*

SZINTAXIS

- szórend a kijelentő, kérdő és felszólító mondatban
- szórend mellérendelő és az alárendelő összetett mondatokban és inverzióban
- kívánság és parancs kifejezése
- *zu* + infinitív

Mondatok

- összetett mellérendelő mondatok (kötőszavak *und, aber, oder, denn...*)
- összetett alárendelő mondatok:
 - alany- és tárgymondatok (*dass, ob* kötőszók)
 - időmondatok (*wenn, als* kötőszók)
 - ok-okozati mondatok (kötőszók *weil, da*)
 - feltételes mondatok (kötőszók *wenn, falls*)
 - vonatkozó mondatok
 - szándékot kifejező mondatokban *damit* és *um + zu* + főnévi igenévvel rövidítve
 - a főnévi igenév csoport, mint a meghatározott igék kötelező kiegészítése

